TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

EYLÜL : 1980

SAYI : 138

ÜLKEDE YENİ YÖNETİM

Ordu yönetime el koydu

Terörün sonucu: Yönetim Milli Güvenlik Konseyinde

Atatürk yolunda devam

YÖNETİM ORDUDA

Uyan ve birliğe çağır

Lider kendisini izlemekten

Amaç demokrasiyi rayına oturtmak

Org. Evren, MGK'nın ilkelerini açıkladı

ANA HEDEF ATATÜRKÇÜLÜK

EVREN: «YENİ YÖNETİME HERKES YARDIMCI OLMALI»

12 /13 EYLÜL 1980

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU TOPLANDI

POLONYA'DA SENDİKALAR

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN
ORGANIDIR

EYLÜL
1980
SAYI : 138

FİATI :
YURT İÇİ 25 TL.
YURT DIŞI 3 DM.

●

SAHİBİ :
TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
İBRAHİM DENİZCİER

●

MÜESSESE
MÜDÜRÜ :
GENEL
TEŞKİLATLANDIRMA
SEKRETERİ
ORHAN ERÇELİK

●

SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
HÜSEYİN EMEKÇİOĞLU

●

İDARE VE YAZIŞMA ADRESİ :
TÜRK-İŞ
GENEL MERKEZİ
BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER BÜROSU
BAYINDIR SOKAK No. 10
17 91 34 - 18 10 09

●

DİZGİ VE BASKI :
DEMİRCİOĞLU
MATBAACILIK
17 30 51 - ANKARA

●

KAPAK VE MİZANPAJ :
GRAFİK STÜDYO S
29 70 46 - ANKARA

içindekiler

sunuş

Eylül 1980

SAYIN KENAN EVREN
ORGENERAL
DEVLET BAŞKANI
MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ VE
GENEL KURMAY BAŞKANI
ANKARA

TÜRK-İŞ TOPLULUĞU, ZAT-I DEVLETLERİNİZİN BİLDİRİSİNDE DE AÇIKÇA YER ALDIĞI ÜZERE, ÜLKEMİZİN HUZURU, DEVLETİMİZİN BÜTÜNLÜĞÜ VE MİLLETİMİZİN BÖLÜNMEZLİĞİNİ SAĞLAMAK AMACIYLA, TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİMİZİ YÖNETİME BÜTÜNÜ İLE EL KOYMA MECBURİYETİNDE BIRAKAN BİR GERÇEKLE KARŞI KARŞIYA BIRAKILDIĞININ BİLİNCİ İÇİNDEDİR.

ATATÜRK İDEALLERİNİ KENDİSİNE ŞAŞMAZ REHBER OLARAK KABUL EDEN TÜRK İŞÇİ HAREKETİ, KISA ZAMANDA ANAYASA VE İLGİLİ KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILARAK DEMOKRASİYE GEÇİŞİN SAĞLANACAĞI, İŞÇİ HAKLARININ KORUNACAĞI YOLUNDAKİ TEMİNATINIZI MEMNUNİYETLE KARŞILAMIŞ BULUNMAKTADIR.

MİLLETİN BAĞRINDAN ÇIKAN ORDUMUZUN TAM BİR BÜTÜNLÜK İÇİNDE MİLLETİMİZE HUZUR VE GÜVEN VEREN BU DAVRANIŞININ MİLLETİMİZ VE MEMLEKETİMİZ İÇİN HAYIRLI OLMASINI TEMENNİ İLE TÜRK-İŞ TOPLULUĞU ADINA SAYGILARIMI ARZEDERİM.

İBRAHİM DENİZCİER
TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU TOPLANDI...

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULUNUN SON YAPTIĞI TOPLANTIDA, İCRA KURULU ÜYELERİ TOPLU HALDE

İBRAHİM DENİZCİER :

«YÜCE PARLAMENTO OY AVCILARININ TUZAĞI HALİNE GELMİŞTİR.»

«T.B.M.M.'Nİ ÇALIŞMAZ DURUMA SOKAN SİYASİ ENTRİKACILARI MİLLETE ŞİKAYET EDİYORUM.»

«DURMADAN GREV ERTELEYEN VE LOKAVT İLAN EDEN HÜKÜMET, İŞÇİ SORUNLARINA SIRT ÇEVİRMİŞTİR.»

TÜRK - İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier, Türk - İş Yönetim Kurulu toplantısını a ç ı ş konuşmasında ç e ş i t l i sorunlara ilişkin görüşlerini dile getirdi, bu arada TBMM'nin çalışamaz duruma sokulduğunu söyledi. Genel Başkan Denizcier, mevcut hükümetin de işçi sorunlarıyla yeteri kadar ilgilenmediğini belirtti.

Parlemantomuzun aylardır faydasız toplantılara ve siyasi demagojilere alet edildiğini sözlerine ekleyen Genel Başkan Denizcier, Türk - İş olarak bu gidişten büyük bir elem duyduklarını ifadeyle, «TBMM'yi aylardır. çalışamaz duruma sokan siyasi entrikacıları millete şi - kayet ediyorum.» dedi.

DENİZCİER'İN KONUŞMASI

Türk - İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, çalışmalarına başlayan Yönetim Kurulunu açış konuşmasında âzetle şunları söyledi :

«Sayın Basın Mensupları, Değerli Arkadaşlarım,

Yönetim kurulumuzun yapıldığı bugünlerde, ülkemizdeki olağanüstü durumlar ciddiyetini korumaktadır: Anarşi ve Terörde bir gerilime olmamıştır. Ve bu - günlerde ülke sorunları, başta can güvenliği olmak üzere, acil çözüm beklemektedir.

Fakat bu ağır ve giderek ağırlaşan sorunların altında inleyen ülkemiz çare bekılerken, şifa kaynağı diye bakındığımız parlamento ne yapıyor ?

Bu soruya cevap ararken, «hiç bir şey yapmıyor . . . » diyebilecek kadar ümitsiziz. Millet iradesinin tecelligâhı olan yüce parlamento, aylardır oy kaygılarının ve oy avcılarının tuzak yeri durumuna getirilmiş ve kasten çalıştırılmamıştır. Burada temsil edilen ve temsil yetkisini millet adına kullanan siyasi parti gurupları, bir iktidar kav-

gası ve hırsı içinde, Allah'ın günü birbirlerine çukur kazmakta ve çelme takmaktadırlar.

Derde deva olacak yüzlerce tasarı ve teklf sırada görüşme beklerken, aylardır devlete bir baş seçemeyen parlamento, kısır çekişmelerin aleti haline getirilmiştir. Bundan yarar umanlar, sadece oy kazanma hesapları içindedir.

TÜRK-İŞ olarak bu kaygı verici durumdan büyük bir elem duyuyoruz. Hergün dinlemekten bıktığımız faydasız demogojilerin arenası yapılmak istenen TBMM'yi çalışamaz hale sokan siyasi entrikacıları, basınımızın huzurunda millete şikâyet ediyorum. Helâl oylarımızla işbaşına getirdiklerimizin koca bir dönem içinde neler yaptıklarını kısaca gözler önüne sermek istiyorum. Millet, kendileriyle hesaplaşacaktır.

YAKINMAMIZ KİŞİSEL DEĞİLDİR...

Bu sözlerle Yönetim Kurulumuzu, bir ağlama duvarı yapmak istemiyorum. Ama. öne sürdüğümüz hususlar, tüm ülkeyi ilgilendiren haklı konulara ilişkindir. Yakınmamız kişisel değildir.

Bugünkü hükümetten de şikâyetçiyiz. Başta Sayın Demirel olmak üzere, hükümetin öteki üyeleri, adeta işçi sorunlarına sırt çevirmişlerdir. Hükümet en tabii hakkımız olan birikmiş işçi alacaklarını ödeyeceğine söz vermiş, sözünü tutmamıştır. Sosyal içerikli yasalara öncelik tanıyacağına söz vermiş, bu konuda hiç bir çaba göstermemiştir.

VERİMİN ARTMASINI İSTİYORUZ...

29 Mayıs günkü Yönetim Kurulumuza katılan Sayın Başbakan, o günkü konuşmasında sorunlarımıza çözüm için vade bile biçmiş, bunun için emir vermiş, fakat emri yerine getirilmemiştir. O günden bugüne, işçi sorunları halledilmiş değildir. Bilindiği gibi bu anlaşmazlık daha uygulama başlar başlamaz, hükümet tarafından ertelenmiştir. Hükümet grev ertelemeyi işçi sorununun halli sayıyorsa, bu çok yanlıştır. Kanun teminatı altında bulunan ve işçinin temel haklarından olan grevler, belki bir süre ertelenebilir, ama, işçinin kırgınlığı ve daha önemlisi verim düşüklüğü ertelenemez. Hele, kamu kesiminde devletin, greve karşı lolıklar nedeniyle, TÜRK-İŞ'e bağlı bazı sendikalar, peşpeşe haklı olarak grev kararı almış, fakavt ilanını asla benimsemiyor ve affetmiyoruz.

Biz, verimin artırılmasını savunuyoruz. Hükümetin de, refah ve kalkınmadaki yolun verim artışından geçtiğini bildiği halde, grev ertelemekle yasak savmaya kalkışması, gerçekci bir davranış değildir. Hükümet edenler, bu huylarından vazgeçmeli ve geçimini sağlamakta acze düşmüş olan emekçinin hakkını zamanında ve tam olarak vermelidir. Hakkı ödenmeyen bir işçinin verimli çalışmasını beklemek hayaldir.

Can ve mal güvenliği, alındığı ifade edilen önlemler ve 22 ile yayılmış Sıkıyönetim uygulamasına rağmen, sağlanamamıştır. Bundan öte, vatanımızı kasıp kavuran anarşi ve terörün hangi boyutlarda olduğu da henüz resmen açıklanmış değildir. Bu konuda kamuoyunda şüpheler yaratan iddia ve suçlamalar, söz düellosu ile geçiştirilemiyecek kadar ciddidir.

YÖNETİM KURULU TOPLANTISINA KATILAN YAŞAR A. DOĞUALP, EMİN KUL, MEHMET TEZER VE AHMET KURT (ÜSTTE)

●

TOPLANTIDA ŞEVKET YILMAZ, ŞERAFETTİN AKOVA, HALİT MISIRLIOĞLU VE KEMAL ÖZER ÇALIŞMALAR SIRASINDA (ALTTA)

İŞSİZLİK SOSYAL FACİAYA DÖNÜŞMÜŞTÜR...

Sayın basın mensupları, değerli arkadaşlarım,

Yukarıda arza çalıştığım çeşitli nedenlerle Türkiye'de verimin, dolayısıyla kalkınma hızının düştüğünü gizlemeğe imkân yoktur. Kalkınma hızının, para yok, döviz bulamadık bahanelerine bağlanması gerçekleri yansıtmamaktadır. Kalkınma hızındaki düşüşün vebali, alın terinden iki kuruşu sakınıp, geliri on kuruş gerileten iş bilmez bürokrat kadroların, dolayısıyla siyasi karar organlarınındır. Bu gidişle üretim düşüşleri, daha da artacaktır. Öte yandan, artık milyonlarla ifade edilen ülkedeki işsizlik, sosyal bir faciaya dönüşmüşken, milletle alay edercesine alt komisyon, üst komisyon eğlenceleri düzenliyenlerin, seçim meydanlarında bizden alacakları cevaplar herhalde lehlerinde oylamacaktır.

Ülke yönetimine talip olanlar ve onları denetlemekle yükümlü muhalefet grupları. umursamadıkları milli konuların ağırlığı kadar, millet tarafından hafife alındıklarını unutmamalıdırlar.»

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİ :

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Genel Başkan İbrahim DENİZCİER'in başkanlığında 3 Eylül'de başlayan çalışmalarını tamamlamış ve aşağıdaki hususların kamuoyuna duyurulmasına karar vermiştir.

TÜRK-İŞ İcra Kurulunca Yönetim Kuruluna sunulan 18 bölümden ibaret Çalışma Raporunu müzakere eden Yönetim Kurulu, bu arada, önerileri de karara bağlamıştır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun bildirisi şöyledir :

SİYASİ PARTİLERİ GÖREVE DAVET EDİYORUZ :

Ülkemizin içinde bulunduğu genel sıkıntılardan kurtulması için; sırasıyla, Cumhurbaşkanı seçiminin bir an önce sonuçlandırılması ve bu konunun siyasi istismardan kurtarılması,

— Çare olacaksa, seçim kanununda gerekli ve hatta zaruri düzeltmeler değişiklikler yapıldıktan sonra erken seçime gidilmesi,

— Bu yapılamıyorsa, siyasi partilerin buna cesareti ve gerçekten niyeti yoksa, oyun üzerine oyun kurmaktan ve milleti aldatmaktan kesinlikle vazgeçilmesi,

— CHP - AP diyaloğunun kurulması ve bu sayede meclislere işlerlik kazandırılması şarttır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, dört noktada özetlediği bu ana sorunlarda sonuca ulaşmanın şart olduğunu, vebalinin CHP ve AP yöneticilerinin, senatör ve milletvekillerinin sırtında olduğuna işaret etmiş, eğer millet ve memleket çıkarlarını parti ve şahıs çıkarları üzerinde tutamazlarsa bu sorumluluğun altından kalkamıyacaklarını vurgulamış ve devamla, seçimler ister erken olsun, ister zamanında yapılsın, iki büyük parti CHP - AP milletin soracağı bu hesaptan kaçamıyacak ve vebalinden kurtulamıyacaklardır, denilmiştir.

MECLİSLERE İŞLERLİK KAZANDIRILMALIDIR :

Ülkenin her yanına ve her işine yayılmış anarşinin, can ve mal güvenliğine yönelen, milli servet olan ormanların yanmasına kadar her alanda suikast ve sabotajların plânlayıcı ve uygulayıcısı milletin baş düşmanı terörün ortadan kaldırılması amacıyla etkin ve kalıcı önlemlerin alınması.

Hayat pahalılığının durdurulması. Alınmış bulunan ekonomik kararlar karşısında alınmasını 9 aydan beri beklediğimiz sosyal önlemlerin alınması,

Vergi adaletinin ve enaz geçim indiriminin sağlanması, emeklilerin dul ve yetim maaşlarının düzenlenmesi, buna benzer önemli kanunların çıkarılması için, Meclislerin çalışır hale getirilmesini, CHP - AP ortaklığı ile bu ülkenin giderek daha da ağırlaşan sorunlarına el atılmasını bir kez daha talep ediyor ve bekliyoruz.

HÜKÜMETİN İŞÇİ SORUNLARINA DAHA YAKIN İLGİSİNİ İSTİYORUZ :

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, 29 Mayıs 1980 tarihli olağanüstü toplantının açılışına katılan Başbakan Süleyman Demirel'e sunulan konularımızın sonuçlandırılması için Hükümetin sorunlarımıza daha yakın ilgi göstermesini istemiştir. Bunlardan;

— Müzakereleri kesilmiş ancak birkaç madde yüzünden sürüklenmekte olan, bu arada grev ve lokavt kararları alınmış veya uygulamalarına geçilmiş işkollarında işçilerin haklı huzursuzluğunu gidermek, isteksizliği sebebiyle verim düşüklüğünü önlemek ve daha da önemlisi ağır ekonomik şartlar karşısında sırtındaki yükün hafifletilmesi için toplu iş sözleşmelerinin sonuçlandırılması,

— Unutulmamalıdır ki, TÜRK-İŞ ve bağlı kuruluşları ülkemizin içinde bulunduğu ağır şartları sorumluluğu gereği dikkate alan bir anlayışla toplu iş sözleşmelerinin masa başında bitirilmesi için büyük çaba sarfetmiştir. Buna karşılık, bazı Bakanlıkların ilgisiz tavırları sendikalarımızı uyuşmazlık yoluna itmekte ve sonunda alınmış grev kararları yine kendilerinin haksız şikâyetlerine sebep olmaktadır.

— Kıdem tazminatı, ikramiye dolayısıyla devletin işçiye olan 7 milyar lira borcun ödenmesi savsaklanmaktadır. Bunun müteahhit ve müstahsillere olduğu gibi kısa sürede ödenmesinin sağlanması,

— Haklı haksız ayırmadan ve suçu belgelenmeden işten atılmış olan işçilerin işe iadesi, bizzat Başbakan Demirel tarafından kabul edildiği halde, birtek işçinin dahi durumu tashih edil-

memiş ve işe iadesi yapılmamıştır. Bu durumun bir kez daha ele alınması,

— Maliye Bakanlığının 125 Nolu gelir vergisi genel tebliği sebebiyle Kıdem Tazminatlarından fazla vergi kesilmiş bulunan binlerce emekli işçinin Defterdarlıklardan beklediği alacaklarının ödenmesi,

— Tam süre çalışma kanunu uygulamasından doğan aksaklıklar sonucu, hastaların hastahanelerin ve doktorların perişanlığını giderecek önlemlerin, yeni bir yasal düzenleme yapılıncaya kadar Kararnameler ile alınması, gerekli ve mümkün görülmektedir .

İŞÇİ BANKASI İÇİN
İNCELEMELERE BAŞLANDI .

TÜRK-İŞ 11. Genel Kurulunda alınan karar gereğince tetkik çalışmaları yapılmakta olan İŞÇİ BANKASI'nın kuruluş hazırlıkları için üyesi bulunduğumuz ICFTU/ARO'dan Bankacılık Uzmanı Mr. Gerhard Schulz Türkiye'ye davet edilmiştir. 1/5 Eylül 1980 tarihleri arasında ülkemiz bankacılık alanında incelemelerde bulunan uzman, Yönetim Kuruluna açıklamalar yapmış ve işçi bankasının kuruluşuyla ilgili önerilerde bulunmuştur. Kurulan İhtisas Komisyonuna bu ay içinde yazılı raporunu sunacak olan Uluslararası üne sahip Bankacılık Uzmanının görüşleri ve ülkemiz gerçekleri birleştirilerek ortaya çıkarılacak retabilite ve fizibilite raporları TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun bundan sonraki toplantısına karara bağlamak üzere sunulacaktır.

ÇALIŞMA MECLİSİ İÇİN
GÜNDEM HAZIRLANDI :

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, bir süre önce TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier'in toplanması için çağrıda bulunduğu ÇALIŞMA MECLİSİ konusunu görüşmüş, Meclisin teşekkülü ve gündemi hakkında Çalışma Bakanlığına yazılı öneride bulunmaya karar vermiştir.

YENER KAYA, HÜSEYİN DÜZGÜN VE MUAMMER GÜR
YÖNETİM KURULUNUN AÇILIŞINDA...

YÖNETİM KURULUNUN ÜÇ AYRI ÜYESİ ÇALIŞMALARI İZLERKEN, ZEYNEL IRMAK, NEVZAT ÖZBAY VE MUSTAFA ÖZBEK (ÜSTTE), YÖNETİM KURULU ÜYELERİNDEN F. BARUT, H. BASRI BABALI VE K. DURUKAN (ALTTA)

Bundan önce toplanan ÇALIŞMA MECLİSLERİ'nin kâh teşekkülü, kâh gündeminin tertiplenmesinde yapılan hataların tekrarlanmaması hatırlatılacak ve TÜRK-İŞ görüşü bildirilecektir.

ASGARİ ÜCRET YENİDEN VE SÜRATLE TESPİT EDİLMELİDİR :

Diğer bir adıyla Kutsal Ücret olan Asgari Ücretin bugün hiç bir geçerliği kalmamıştır.

İşçinin gıda, konut, giyim, sağlık ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücretin yeniden tespiti için Asgari Ücret Tespit Komisyonunun derhal toplanması ve çalışmalara başlayabilmesi için Çalışma Bakanlığı'nın harekete geçirilmesine karar veren Yönetim Kurulu aynı zamanda Asgari Ücret Tespit Komisyonu işçi üyelerini de seçmiştir.

ICFTU/ARO UZMANI GERHARD SCHULZ'DA YÖNETİM KURULU TOPLANTISINDA BANKACILIK KONUSUNDA BİLGİ VERDİ

ATATÜRK'ÜN 100. DOĞUM YILI KUTLAMALARI İÇİN TÜRK-İŞ PROGRAMI YAPILACAK

Ulusumuzun kurtarıcısı ve Cumhuriyetimizin kurucusu Aziz Ata'nın doğumunun 100. yılı münasebetiyle 1981 yılında yapılacak kutlama törenlerine paralel olarak TÜRK-İŞ'in bir program yapması ve hazırlıklara hemen başlanmasını kabul eden TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, bu konuda her türlü imkanın kullanılmasını teminen gerekli çalışmaların bugünden başlanarak yürütülmesi için İcra Kuruluna yetki ve görev vermiştir.

İÇTE VE DIŞTAKİ OLAYLAR DEĞERLENDİRİLİYOR :

Türkiye'mizin genç demokrasisi üzerinde oynanmak istenen oyunlar, bazı siyasi partilerin Atatürk ideallerine ve Anayasa ilkelerine karşı tutum ve davranışları, Cumhurbaşkanlığı gibi önemli bir makama yapılacak seçimin nasıl istismar edildiği, erken seçim alt üst komisyonları ile zaman harcama tuzaklarının kurulduğu, Meclislerin çalıştırılmaması, çok önemli kanun tasarılarının, bütün siyasi partilerin vaadlerine rağmen raflarda bekletilmesi, her gün ve her akşam «dedim - dedi» uslûbundaki karşılıklı, kırıcı ve ülke bütünlüğüne büyük ölçüde zarar veren beyanlarda olayların saptırılarak veya çarptırılarak halkın yanıltılmaya çalışılması. Birinin «AK» dediğine haklı veya haksız mutlaka «KARA» demek alışkanlıklarının ülkeye verdiği zararları teşhis ve tetkik eden TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, dıştaki olayları Federal Almanya'da Türk'lere karşı konan VİZE mecburiyetini, bütün dünya kamuoyunun geçen aydan beri yakından meşgul eden POLONYA olaylarını Uluslararası kuruluşumuz (ICFTU) kaynakları belge ve bilgilerden incelemiş ve İcra Kuruluna konularla ilgili bazı direktifler vermiştir.

Yönetim Kurulunda, Konfederasyonumuzun üyesi bulunan bazı sendikacıların TÜRK-İŞ Amaç ve ilkelerine ve Ana Tüzüğe karşı ters hareket etmesiyle ortaya çıkan disiplin sorunu da görüşülmüştür.

Yönetim Kurulu, bu sendikacılarla ilgili dosyaların İcra Kurulu tarafından tekemmül ettirilerek bundan sonraki toplantıda karara bağlanmasını uygun görmüştür.

SONUÇ OLARAK :

TÜRK-İŞ Yönetim kurulu olarak ülkemizin içinde bulunduğu siyasal, sosyal ve ekonomik durumun dikkatle değerlendirilmesi, hergün yeni tahribatı ve yıkıcılığı, acımasızca kan döküşü büyük kaygı ile izlenen anarşi ve terör olaylarını durdurmak için devleti güçlü kılacak gerekli her türlü tedbirin alınmasının parti ve kişi çıkarlarından sıyrılarak mümkün olduğuna inanıyoruz.

Siyasi partilerimizin varoluş sebeplerinin demokrasiye bağlı olduğunu unutmadan bu önemli görevi yapmaları için de, Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen tüm siyasi partileri bir kez daha göreve davet ediyoruz.

Alınan ekonomik kararlar karşısında sosyal dengeyi sağlayacak önlemlerin süratle alınması, dar ve sabit gelirliyi, emekliyi, işçiyi, memuru ve küçük esnafı, köylüyü had fashaya ulaşan geçim sıkıntısından kurtarmak için gereklidir. Bunun sağlanması için hazırlanmış ve meclislere sunulmuş kanun tasarılarının karara bağlanması gereklidir. Sosyal muhtevalı tasarıların kanunlaşması için samimi gayret sarfını bu milletten esirgeyenler milletin ızdırabı ile alay edenler hüsrana uğrayacaklardır.»

TÜRK-İŞ GENEL SEKRETERİ SADIK ŞİDE FRANSIZ TELEVİZYONU'na BİR DEMEÇ VERDİ

Şide : "Türk ekonomisinin bozulmasında birinci sebep siyasilerdir...

TÜRK-İŞ GENEL SEKRETERİ M. SADIK ŞİDE FRANSIZ TELEVİZYONUNA VERDİĞİ ÖZEL DEMEÇTE TÜRK İŞÇİ VE EKONOMİK SORUNLARINA DEĞİNDİ

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık Şide, Fransız televizyon muhabiri Julien Galeotti'ye verdiği demeçte, çeşitli ülke sorunlarına değindi. Özellikle ekonomik sorunlar anarşi ve işçi hakları konularını dile getiren Şide demecinde daha sonra şu görüşlere yer verdi :

«Bütün dostlarımızın dikkatle izledikleri Türk ekonomisinin bugünkü durumuna gelişinde pek çok sebep saymak mümkündür. Bu sebeplerin belki sonunda sendikalar gösterilebilir. O da ekonominin bozulmasından sonra ortaya çıkan durum karşısında kanunların sağladığı haklara dayanarak sendikalar, işçilerin ekonomik durumunu koruyabilmek, değişik fiyatlar karşısında işçiyi alıştığı hayat seviyesinde yürütebilmek için talep ettiği zamları yükseltmiş, enflasyonist ortama girmiştir. Ama, başlamada, bu noktaya gelmede suçluluk, müsebbib oluş aranırsa, sendikalar bu müsebbib oluşun en altında, en son sırasında yer alır. Çok daha başka, öncelikle siyasilerin tedbirsizlikleri, potansiyeli çok iyi olan Türkiye'nin ekonomisinin bozulmasında birinci sebep olmuşlardır.

Bu durumun düzeltilmesi için, ekonominin bugünkü halden kurtarılabilmesi için süratle alınacak ve mutlaka sonuca vardırılacak cinsten tedbirler mevcuttur. Az evvel söylediğim gibi Türkiye'nin potansiyeli, içinde bulunduğu sıkıntılardan kurtulmaya yeterlidir. Bu konuda ciddi tedbirlerin kalıcı tedbirlerin alınması icabeder. İnandırıcı tedbirlerin alınmasını Konfederasyonumuz TÜRK-İŞ gördüğünde, geçmişte olduğu gibi desteklemeye hazırdır. İşçi kanadı olarak topyekün milletin refahına olacak fedakârlıklara herzaman severek katılmışızdır. 28 yılık tarihimizde de gözükür. Eğer bugünkü ekonomik sıkıntıdan kurtulmanın çaresi bir takım tedbirlerin alınmasını gerektiriyorsa Konfederasyonumuz TÜRK-İŞ, Türkiye'de temsil ettiği 9 milyon insanla bu fedakârlığa razı olur. Ancak, bütün milletin belli ölçülerde bu fedakârlığa katılması şartı ile. Ve yine Konfederasyonumuz ekonominin bu krizden kurtulması için alınacak tedbirin çok süratle alınmasından yanadır. TÜRK-İŞ'in temel amaç ve ilkelerinden biri; «TÜRK-İŞ, Türk işçisinin refahını, topyekûn Türk milletinin refahı ile beraber düşünmektedir», ayrı düşünmemektedir, işçi refahının birlikte düşündüğü milletin refahı TÜRK-İŞ için büyük önem taşımaktadır.

Demokrasinin yaşatılması için anarşi ve teröre karşı alınması düşünülen tedbirler, kanun çizgisinden ayrılmayan, kanun ve nizamlara saygılı olan kuruluşlar için bir sakınca getirme-

mektedir. Ancak, çalışmalarını hep kanun çizgisi dışına taşırmayı adet haline getirmiş bulunan kuruluşlar, anarşi ve teröre karşı alınacak tedbirlerden korkmaktadırlar. TÜRK-İŞ teşkilatı olarak bizim böyle bir korkumuzun olmadığını peşinen söylemek isterim. Türkiye'de anarşi ve törörü mutlak frenleyecek sert bir takım tedbirlerin alınmasında esasen geç kalınmıştır. Bunu daha fazla geciktirmeden almak, güvenlik güçlerinin yetkilerini artırmak, mahkemelerin yetkilerini, hızlı çalışmalarını sağlayacak,davaları kısa sürede sonuçlandıracak yetkilerle teçhiz edilmesi şarttır. Bu çevrede alınacak bütün kanunları destekliyoruz. Ancak, kazanılmış işçi haklarımızın hiçbirisine zarar getirilmemesini istiyoruz. Az evvel belirttiğim çalışmalarda kanun çizgisi dışına taşmaya devamlı yeltenmiş ve adeta davranışını bu tarafa meylettirmiş teşkilatların varlıklarını göstermek suretiyle işte filan örnekler, onun için işçi haklarını kısıyorum demek hiç bir hükümeti, hiç bir siyasiyi haklı kılamaz. Burada örnek için muhatap, Türk - İş'tir. Temel işçi hareketini temsil eden Türk - İş'in varsa böyle bir kanunsuz hareketi o misal gösterilebilir. Amma illegal kuruluşlarla işbirliği içine girmiş teşkilatların geçmşte örneklerini göstererek işçi temel haklarına yöielmeyl hiç bir zaman kabul edemeyiz. Kazanılmış işçi haklarını sonuna kadar korumaya kararlı olan Türk - İş anarşiyi önlemek için alınacak tedbirlerde işçi haklarına dokunmadan da bu anarşinin önlebileceğine inanmaktadır. Türk - İş'in bir başka görüşü, özellikle yabancı dostlarımızın bilmesinde fayda mülahaza ettiğimiz bir başka düşüncesi, dünya haritasına bakıldığında, Türkiyenin içinde yaşadığı çevrenin içinde tek ülke olarak demokrasiyi koruyarak kalkınma çabası içerisinde olan Türkiye görülür. Nazik durum korunmalı, rejim yara almadan bu anarşi ortamından çıkmanın yolu aranmalıdır. Bu yol mevcuttur.»

KÖY YSE-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI SADIK ÖZKAN ÖLDÜRÜLDÜ...

KÖY YSE-İŞ Sendikası Genel Başkanı ve AP İşçi Kolları Genel Başkan Vekili Sadık ÖZKAN, 22 Ağustos günü görevine giderken, otomobilinin içinde kurşunlanarak öldürüldü.

Emniyet yetkililerinin verdiği bilgiye göre, Sadık ÖZKAN eşi ve çocuklarıyla vedalaştıktan sonra, 06 KZ 419 plakalı özel otomobiline bindi. ÖZKAN, evinin önünden ayrılır ayrılmaz, erken saatlerde geldikleri saptanan ve yaşları 20 ilâ 25 arasında değişen üç kişinin bindiği, sonradan plakasının sahte olduğu anlaşılan 06 PD 614 plakalı araç kendisini izlemeye başladı. Teröristler, «Ölüm Kararını» uygulamak için Yukarı Ayrancı Hoşdere Beşinci Durak yakınlarında harekete geçtiler ve otomobilinin yanına yaklaşıp 14'-lü tabancalarla Sadık ÖZKAN'ın üzerine yaylım ateşi açtılar.

Açılan ateş sonucu kalbine, vücudunun çeşitli yerlerine isabet eden kurşunlarla direksiyon başına yığılan sendika Genel Başkanının otomobili kontrolden çıktı. Sadık ÖZKAN'ın otomobili önce iki araca çarptıktan sonra, trotuara çıktı ve bir apartmanın önünde durdu. ÖZKAN'ı öldüren üç anarşist, olay yerinden hızla uzaklaşarak ortadan kayboldular.

ANARŞİ RAPORU

Birliği'ni taradı

Ankara'da kanlı baskın: 4 ölü

Ankara'da iki polis pusuya düşürülüp öldürüldü

ANKARA'DA BİR SENDİKA BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

● AP İşçi Kolları Genel Başkan Vekili de olan sendikacı Sadık Özkan'ı öldüren üç terörist kaçtı...

Kanlı ey...

7 ölü

Anarşi intik...

ve dükkan kunda...

...dan evlerden sonra dün de iki işyeri kun...

● İstanbul'da cezalandırma eylemin...

Ziraat Yüksek Mühendisleri Birliği bombal...dı 3 ölü 4 yaralı var

Bursa'da ilkokul müdürü öldürüldü

ÖĞRE... 4'Ü ÖĞRE... 22 KİŞİ ÖLDÜRÜLD...

...devriye gez... a ateş açtılar

Çankaya'da 2 polis şehit edildi

Operasyona helikopterlerde katıldı. Durumları şüpheli

TERÖRİSTLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN SENDİKACI MERHUM SADIK ÖZKAN (ÜSTTE) ALIŞILAN GAZETE BAŞLIKLARINDAN BAZILARI (YANDA)

mektedir.

DEMOKRASİ İÇİNDE HÜR SENDİKALARIN YERİ

Polonya'daki işçi olayları günümüzde Hür dünyada yaşayanlarında Demirperde gerisinde Hür sendikacılığa hasret kalanlarında gözlerini ve gönüllerini bu olayları değerlendirmeye ve bu olayların önemi üzerinde durmaya Polonya işçi liderlerinin geleceklerini düşünmeye sevketmektedir. Polonya'da Hükümetle işçi liderleri arasında imzalanarak grevlerin kaldırılmasına sebep olan anlaşmalar bu ülkede gerçekten bağımsız sendikalar kurulmasına imkan verebilecek midir? Rejimi hür olmayan çok partili demokrasilerle idare edilmeyen belirli alışkanlıkları tek parti yönetiminin rahatsızlıkları bulunan bir ülkede adı bağımsız bile olsa bu sendikalar Komünist partisinin yönetiminin etkinliğini önleyebilecekler midir? Gerçekten Polonya olayları 1917 Rus ihtilalinden bu tarafa tek parti ile idare edilen bir ülkede işçilerin ilk defa haklı isteklerini ve bağımsız sendika taleblerini kabul ettirdikleri asrımızın en önemli olaylarından birisidir.

Polonya'daki işçi olaylarının kamu oyunu ve Dünya Radyo ve Televizyonlarının ilgisini ne derece çektiği TRT'nin yayınlarından bile açıkça anlaşılmaktadır. Dünya böylesine bir gelişmenin bile Hür rejimler için taşıdığı önemi yansıtması bakımından Polonya olaylarını ciddi bir ilgi ile takibetmiştir. Türkiye sıkı yönetim şartlarına rağmen Hür rejimin gereklerine uyan bir ülke vasfını çok şükür korumaktadır. Şikayetlere rağmen Kamu oyunu oluşturmada ve geliştirmede önemi çok iyi bilinen bağımsız bir Radyo televizyon kurumu, HÜR basını HÜR sendikaları ve çok partili bir idare sistemi vardır. Nitekim Hür sendikacılığımızın en büyük Abidesi TÜRK-İŞ'in son yönetim kurulu toplantısını açarken TÜRK-İŞ Genel Başkanı Sayın DENİZCİER Parlamenterleri Millete açıkça şikayet etmekte tereddüt etmemiştir. Sıkıntılarına açmazlarına rağmen Demokrasi en güzel idare sistemidir.

ekonomik rapor

EMİSYON, 248 MİLYARI AŞTI

Ağustos ayının ilk yarısında 34,5 milyar lira artan emisyon 248 milyar 695 milyon liraya erişti. Böylece, 1979 sonundan ağustos ayı ortasına dek emisyonda gerçekleşen artış da 65 milyar 818 milyon lira oldu. Emisyonda son haftalar içindeki hızlı genişlemede, Merkez Bankası kredilerinin aynı dönemdeki 30 milyar 395 milyon liralık yükselmesi etkili oldu. Bunun yanı sıra, döviz varlıklarında da ,dış kredi kullanımlarına paralel gelişmeler banknot artışını hızlandırdı. Ağustos ayının ilk yarısında Merkez Bankası'nın konvertibl döviz ve altın karşılıkları 16 milyar 847 milyon lira artarken ödeme dönemi gelen döviz borçlarında da 11 milyar 149 milyon lira azalma oldu. Böylece döviz hesaplarının emisyon üzerindeki arttırıcı sonucu 27 milyar 996 milyon lira olarak gerçekleşti. Bunun 18 milyar 310 milyon liralık bölümü dış yardım karşılıklarıyla dengelendi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanının Siyasi Partilere onların liderlerine ve Başbakana yönelttiği eleştirileri Hür rejimle idare edilmeyen hangi ülkenin işçi lideri yapabilir?

Bir ülkenin rejiminin gerçek demokrasi ile bağdaşıp bağdaşmadığını anlayabilmek için önemli iki KRİTER vardır, bunlardan birincisi Siyasi parti adedinin birden fazla olması ikincisi ise Hür Sendikacılık hareketinin ve hür basının var olması. Eğer bir Ülkede Basın dilediği eleştirileri yapabilme haberlerini objektif olarak yayma imkanına sahip değilse o ülkede gerçek bir demokrasi yok demektir. Demirperde gerisi ülkelere bakınız oradaki basının görevi sadece ve sadece rejimin propagandasını yapmak ve sahte putların aracı halinde çalışmaktır. Sendikaların görevide aynı paraleldedir. Eleştiri hakkı olmayan sadece ÖVME hakkı bulunan böyle rejimlerde bütün baskılara rağmen Polonyada son örneğini gördüğümüz veçhile tepkiler meydana gelmekte ve hatta bu tepkiler Hükümet krizi haline bile dönüşebilmektedir. Bakalım ve zamanla görelim Polonya'daki işçiler rejimde bir gevşemeye insan haklarına daha çok saygıya sebep olabilecek mi? İşte O zaman İşçi Liderleri Polonyanın tarihine de Dünya İşçi hareketinin tarihine de Altın harflerle yazılacaklardır. Ya aksi olurda rejim bu uzlaşmanın ardından işçi liderlerine kıyarsa işte o takdirde bütün dünyada hayranlık uyandıran işçi direnişleri amacına ulaşmamış ve işçi liderlerinin sesleri kısılmış olacaktır ki böylesine bir durum Komünist idarelerde bağımsız sendikalara yer olmadığını belgeleme gibi bir durum yaratacaktır. Dileriz ki insanlığın büyük buhranlar bunalımlar yaşadığı dünyamızda daha insanca yaşama için Polonya işçi liderlerinin asil davranışları amacına varmış olarak anılsın, anılma şöyle dursun tarihin sayfalarında ibret verici büyük olaylar arasında hakkı olan yerini alsın.

Türkiye'de Hür sendikacılığın liderleri yıpratılmak, haksız yere suçlanmak ve kamu oyunun gözünden düşürülmek istenselerde tarihi görevlerini tam bir sorumluluk duygusu içerisinde ve şuurla yerine getirmeye devam edeceklerdir. Siyasi partilerimizin liderleri bu dönemde TÜRK-İŞ yöneticilerinin içinde bulundukları sıkıntıları bilmemezlikten görmemezlikten gelemezler. Sendika liderlerinin seslerine kulaklarını tıkayamazlar. Onların haklı eleştirilerini yabana atamazlar!

Büyük Milletimizin umutla beklediği can ve mal güvenliğinin sağlanması tıkanan demokratik işlerliğin yeniden kazandırılması, Cumhurbaşkanlığı seçiminin bir an önce sonuçlandırılması ve Millet iradesine müracaat edilerek bu iradenin yenilenmesi ülkemizdeki ekonomik tıkanıklığa ve zorluklara akılcı metodlarla çare aranması İşçi liderlerinin özetle belirtmek durumunda bulunduğumuz istekleridir. Sendikacılarımızın en önemli isteği ise DAHA ADİL DAHA İNSANCA yaşanacak ve VERGİDE Adaletin sağlanacağı bir ülkede daha rahat ve huzur içerisinde insanlarımızın yaşaması ve kör döğüşünün bırakılmasıdır. Hür Rejimlerde Hür sendikaların isteklerini ciddi olarak değerlendirmekte ilgili ve yetkililere düşmektedir.

Döviz hesapları sonuç olarak emisyonu 9 milyar 686 milyon liralık net arttırıcı etki yarattı.

KAMU KESİMİ KREDİLERİNDEKİ ARTIŞ HIZI GERİLİYOR...

Merkez Bankası'nın kamu kesimine açtığı kredilerde 25 Temmuz - 1 Ağustos günleri arasında gerçekleşen 9 milyar 444 milyon liralık artışın ardından bunu izleyen iki hafta içinde sırasıyla 271 milyon lira ve 520 milyon lira yükselme oldu. 1 Ağustos - 15 Ağustos günleri arasında, Hazine Kısa Vadeli Avansları 171 milyon lira gerileyerek 147 milyar 303 milyon liraya indi. Genel Bütçe'den cari zorunlu ödemeler dışında harcamaların fiilen kısılmış olması, Merkez Bankası kaynaklarını kullanmada Maliye Bakanlığı'nın yoğun talepte bulunmamasına yolaçıyor.

Maliye Bakanlığı'nın bütçe uygulamalarının son durumunu dikkate alarak yaptığı 1980 mali yılı bütçe uygulama tahmini, harcamaların 1 trilyon 150 milyar liraya erişmesini öngörüyor. Bu tahmine göre Şubat 1981'de Hazine Kısa Vadeli Avans toplamı en az 172 milyar 500 milyon liraya çıkacaktır. Bilindiği gibi, Hazine Avanslarının toplamı bütçe ödeneklerinin yüzde 15'i ile sınırlıdır. Ödeneklerin harcamalara eşitliği durumunda en az 172,5 milyar liralık kullanım olanağı yaratılmaktadır Yine Maliye Bakanlığı'nın öngörüleri, bütçe gelirlerinin 850 milyar lirada kalması, 300 milyar liralık bir açıkla karşılaşılması hesabını da ortaya çıkarmaktadır. Bu nedenle, bütçe ödeneklerinin fiktif olarak yükseltilmesi ve Merkez Bankası kaynaklarından yararlanmanın 200 milyar liranın üzerine çıkmasr doğaldır.

Tarımsal ürün karşılıklarının ödenmesiyle alım yapan kuruluşlarının reeskontabl kredi kullanımlarının yükselmesi, Merkez Bankası kredileri ile emisyonun buna paralel gelişim göstermesi bekleniyor. Ödeme dö-

nemine girilen hububat, çay ve tütün paralarının kamu kesimi kredilerinde yeni artışlara kaynaklık etmesi bekleniyor. Öteyandan, fındık, pamuk ve ayçiçeği alımları da tarımsal amaçlı kooperatif kredilerinde yeni gelişmelere yolaçacaktır. Bu durumda, emisyonu arttırıcı Merkez Bankası kredileri gelişimi yılın dokuzuncu ayından başlayarak hızlanacaktır.

BANKALARA VERİLEN KREDİLER 131,6 MİLYARI BULDU

Bankalar kesiminin Merkez Bankası'ndan sağladıkları kolaylıkların toplamı 15 Ağustos bilgilerine göre 131 milyar 630 milyon liraya erişti. Böylece, Temmuz ayına göre anılan kredilerse 12 milyar 217 milyon liralık artış gerçekleşti. Bu gelişimin, 4 milyar 733 milyon liralık bölümü Serbest Mevduat olarak Merkez Bankası'nda kalırken, munzam karşılıklar da 5 milyar 503 milyon lira büyüme gösterdi. Böylece, bankaların Merkez Bankası karşısındaki net durumları 10 milyar 236 milyon liralık artırıcı etki yaratı.

Bankaların kredi kullanımları arasında ilk sırayı alan ticari senet reeskontları Ağostus ayının ilk yarısında 11 milyar 398 milyon lira arttı. Diğer Kredi türlerindeki artışlar ise sınırlı kaldı. 15 Ağustos bilgilerine göre, 1979 sonu ile 15 Ağustos arasında bankaların kredi kullanımı türlerine göre şöyle gerçekleşti: ticari senet reeskontları 38 milyar 276 milyon lira, tarımsal senet reeskontları 1 milyar 10 milyon lira, tahvil üzerine avanslar 7 milyar 379 milyon lira, ihracat fonu kredileri 2 milyar 646 milyon lira, tarımsal finansman 6 milyar 776 milyon lira. Orta vadeli krediler ise 104 milyon lira geriledi.

MERKEZ BANKASI KREDİLERİ 540 MİLYAR

25 Temmuz - 1 Ağustos günleri arasındaki Merkez Bankası Kredilerinin toplamı 23 milyar 786 milyon lira genişleyerek 540 milyar 823 milyon liraya erişti. Böylece Merkez Bankası Kredilerinde 1979 yılı sonuna göre artış miktarı 158 milyar 685 milyon liraya çıktı. Bu artışın, 54 milyar 794 milyon lirası son beş hafta içinde gerçekleşti. Bilgi edinilen son hafta içinde Merkez Bankası Kredilerindeki genişlemenin 9 milyar 444 milyon liralık bölümü kamu kesimi kullanımlarından, 7 milyar 957 milyon lirası bankalara yönelik Kredilerden ve 6 milyar 385 milyon lirası da kooperatif kredilerinden kaynaklandı. Böylece, aynı kredi türlerinde yıl başına göre artışlar sırasıyla, 89 milyar 904 milyon lira, 51 milyar 261 milyon lira ve 17 milyar 520 milyon lira olarak gerçekleşti.

DÖVİZ VARLIKLARINDA ARTIŞ OLDU

Uluslararası kuruluşlardan sağlanan kredilerin kullanılabilir duruma gelmesiyle, döviz varlıklarında son hafta içinde 272 milyon dolarlık net artış gerçekleşti. Bu hesaplar karşılığı, Merkez Bankası'nın Uluslararası kuruluşlar Mevduatı hesaplarında 18 milyar 310 milyon lira genişleme gerçekleşti. Bu da hafta içinde Merkez Bankası Mevduat toplamının önemli ölçüde büyüme göstermesinde etkili oldu. Kaydi olarak yaratılan gelişmenin somut sonucu, Merkez Bankası'nın ödeme emri veren döviz borçlarının 12,8 milyar lira eşdeğerde bölümünün tasfiye edilmesi olarak belirlenir.

ŞEKER-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI YAŞAR A. DOĞUALP BASIN TOPLANTISI DÜZENLEDİ...

Doğualp: "35 bin şeker işçisinin adına grev kararı aldık, ancak hükümet grevimizi bir ay süre ile ertelemiştir." dedi

ŞEKER-İŞ SENDİKASI ŞEKER FABRİKALARINDA 35 BİN İŞÇİYİ İLGİLENDİREN GREV KARARI ALMIŞTIR. GREV KARARI BİR BASIN TOPLANTISI İLE AÇIKLANMIŞTIR...

TÜRKİYE Şeker Sanayii İşçileri Sendikası (ŞEKER-İŞ) Şeker fabrikalarında çalışan yaklaşık 35 bin işçi adına sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine 28 Ağustos günü grev kararı aldı. Alınan grev kararı Bakanlar Kurulunca 2 Eylül 1980 günü bir ay süre ile ertelendi.

ŞEKER-İŞ Sendikası Genel Başkanı Yaşar DOĞUALP, grev kararını açıklamak üzere düzenlediği basın toplantısında, geniş halk kitlelerinin beklediği çeşitli kanun tasarılarının meclislerde süründüğünü ve bu durumun demokrasimiz için büyük bir tehlike olduğunu söyledi. DOĞUALP parlamenterlerin meclis devamsızlığını ve meclisi çalıştırmamalarını da eleştirdiği basın toplantısında, toplu sözleşme müzakereleri ve sonunda alınan grev kararı ile ilgili şunları söyledi :

«Yaklaşık 35 bin işçi adına Şubat ayından bu yana toplu iş sözleşmesi müzakereleri devam etmekte idi. Ancak 7 aylık bir müzakere safahatından sonra tüm gayretlerimize rağmen sonuca ulaşılamamış olduğundan Genel Yönetim Kurulumuzca 28.8.1980 Perşembe günü grev kararı alınmış bulunmaktadır.

Ülke, tarihinin en büyük ekonomik bunalımını yaşadığı, döviz darboğazının aşılması için kapı kapı kredi arandığı ve üzülerek belirtmek isterim ki, bu tablo içinde şeker ithali zorunda kalmış bir ülkenin insanları olarak alınmış bir grev kararının nedeninin ve sorumlularının bilinmesi gereklidir.

Toplu iş sözleşmesi görüşmelerine, 4 Şubat 1980 günü başlanmıştır. Belli bir süre hiçbir anlaşma zemini bulunamamış, sendikamızca 275 sayılı yasanın bize verdiği yasal hakların kullanılmasına karar verildiği anda bir kısım taleplerimizde anlaşmaya varılabilmiştir.

Bilahare müzakerelere hükümetçe kurulan toplu iş sözleşmesi koordinasyon kurulunun taraf olmaya başladığı görülmüştür. Koordinasyon Kurulunun yasal bir kuruluş olmadığı ve Toplu İş Sözleşmesinde sendikamıza taraf olamıyacağı bilinmekle beraber sadece yukarıda kısaca özetlenen olumsuz tablo dikkate alınarak müşterek çözüm aranmıştır.

Ancak, toplu sözleşmeler koordinasyon kurulu, sendikaların asıl amaçlarına tamamen ters düşen bir tutum içine girmiş, az kazanana az, çok kazanana çok vermeyi birinci ilke olarak benimsemiştir. Böylesi çarpık bir görüşle çalışma olanağı bulunamamış ve sonunda 275 sayılı yasanın 15. maddesine göre uyuşmazlığa gidilmiş ve sendikamızca grev kararı alınmış bulunmaktadır.»

ŞEKER-İŞ GENEL BAŞKANI YAŞAR A. DOĞUALP GREV KARARINI AÇIKLARKEN...

TRAKTÖR SORUNU ÇÖZÜMLENMEMİŞ OLAN ÜLKEMİZDE TARIM HALEN İLKEL ARAÇLARLA YAPILMAKTADIR..

TÜRKİYEDE TRAKTÖR MESELESİ

ÜLKEMİZDE önceki yıllarda olduğu gibi, bugün de çiftçinin ve kooperatifçinin büyük umudu traktör, sorun olmaya devam ediyor. Tarımsal girdilerin en önemlilerinden sayılan traktör, ülkemizde olduğu gibi diğer ülkelerde de tarım politikasını büyük çapta yönlendiriyor. Özellikle ülkemizde, çiftçiler, tarla ve bahçelerinin dışında da traktörleriyle çeşitli girdilerini ve ürünlerini bir taraftan çalıştığı yere taşırken, diğer taraftan da daha iyi fiat bulabilmek için diğer köy, kasaba ve şehirlere bu araçlarla gidip geliyor.

Sanayileşmiş ve gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde küçük traktörlere daha az istek ve önem veriliyor. Büyük traktörlere daha çok istek olması ekonomik bir ihtiyaçtan doğuyor. Zira, küçük çiftçiler traktör satın alırken, yalnızca kendi toprağını işlemeyi düşünmüyorlar. Komşularının da arazilerinde çalışarak, bu yoldan ek bir gelir sağlamayı planlıyorlar. Bu nedenle küçük traktör, Türk çiftçisi arasında pek rağbet bulmuyor.

Memleketimizde halen 440 bin traktör olduğu, bu rakamın 600 bini aştıktan sonra, küçük, tip traktörlerin de ilgiyi çekeceği belirli çevrelerce ifade ediliyor.

Ülkemizde hektar başına düşen traktör gücüde gelişmiş ülkelerin çok altında bulunuyor. 1970 yılında hektar başına düşen traktör beygir gücü (Japonyada 2.20 — İngiltere'de 1,80 — Almanya'da 1,75) oranında olurken, ülkemizde 1976 yılında hektar başma düşen traktör beygir gücü (0,26) seviyesinde kalmıştır. O nedenle traktör üretimi, tedariki ve dağıtımı, alınacak uygun tedbirlerle modernize edilmeli, tarım sektörünün ihtiyacını karşılayacak bir düzeye getirilmelidir.

ÇİFTÇİNİN ALIM GÜCÜ DÜŞTÜ...

Yerli traktör üretimi, çiftçinin ve kooperatifçinin ihtiyacının yarışını bile karşılıyamayacak durumda bulunuyor.

Traktör, yedek parça, akaryakıt, sulama ücreti, tarımsal araç ve gereç, ziral mücadele ilacı, işçi ücreti, temel girdiler ile diğer girdi fiatlarında meydana gelen süper yükselmeler, tarım ürünlerinin destekleme fiatlarının düşük tutulması, çiftçilerin borçlu üretim yapmalarına neden oldu. Bu durum çiftçilerin alım gücünü büyük çapta etkiledi. Örneğin, 1977 yılında 60 ton buğday satışı ile bir traktör satın alınırken, 1978 yılında aynı traktör 130 ton buğday satılarak alınabildi.

Döviz yokluğu, kredi kısıtlaması ve emisyonun azaltılması, politik uygulamalar ve bürokratik engeller yedek parça tedarik ve dağıtımını da güçleştirdi. Bu da mevcut traktörlerin pek çoğunu çalışamaz duruma düşürdü.

Traktör ithalatçısı firmalar, resmi kurumlar ve tarımsal amaçlı kooperatifler, kredi ve sermaye yetersizliği, döviz tahsis ve transfer işlemlerinin zamanında yapılamaması, ithalatla ilgili yönetmelik ve sirkülerin talimat ve ka-

rarnamelerin sık sık değiştirilmesi neticesi, traktör ithalatı yapılamadı.

Geçtiğimiz aylar içinde traktör fiyatlarında süper yükselmeler meydana geldi. Buna gerekçe olarak da, hızla seyreden enflasyon ile önemli derecedeki devalüasyon ve kısa sürelerle tekrarlanan kur ayarlamaları traktör ithalinden alınan damga resminin ve gümrük vergisinin yükseltilmesi gösterilebiliyor.

Türk tarımının büyük çapta makinalaşma yoluna girdiği günümüzde, yeniden hayvanla ziraat yapmak olanakları da bulunamayacağına göre, tarımımızın ve çiftçilerimizin bu güçlüklerden kurtarılması gerekiyor. Kaldı ki ülkemizin ekonomisi açısından tarımımızın mutlaka güçlendirilmesi ve üretimimizin artırılması zorunlu hale geldi. Zira, toplam ihracatımız içerisinde gerek tarım ve hayvancılık kesiminin payı ve gerekse tarıma dayalı işlenmiş ürünlerin oranı, plan hedeflerinde öngörülen miktarların da üzerinde seyrediyor. Bu nedenle bu konudaki önerilerimizi şöylece özetlemek mümkün :

1. Gümrük vergisi ve damga resmi çiftçiyi rahatlatacak şekilde yeniden ayarlanmalı. Bunu yapmak mümkün değilse, çeşitli nedenlerle gümrükten çekilememiş traktörler için bir defaya mahsus olmak üzere düşük gümrük vergisi ve damga resmi uygulanarak, bu traktörler çiftçiye teslim edilmeli.

2. Çeşitli nedenler ileri sürerek ülkenin içinde bulunduğu ekonomik dar boğazın arkasına gizlenerek trakör sayısını artırmamak için sarfedilen gayretlerden mutlaka vazgeçilmeli. Aksi tesir yapacağı göz önünde bulundurulmalı.

3. Traktör üretimi yapai yerli fabrikaların, motor ve aktarma organlarının yapımı ile ilgili ve 1974 yılında hazırlanan tevsi projelerinin gerçekleştirilmesine imkan ve fırsat verilmeli.

4. Traktörle beraber, yeter miktarda ve uygun fiyatlarla, yedek parça avadanlık tedarik ve dağıtım işleri de organize edilmeli ve dolayısı ile traktör bakım servisleri kurulmalı.

5. Traktör dağıtım işlemi, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile çiftçilerin meslek odaları ve kooperatifler eliyle gerçekleştirilmeli. Bu sistem karaborsayı ve fahiş fiyatı da büyük çapta önleyebilecek.

6. Mevcut Traktör fabrikalarının kapasiteleri gözden geçirilerek kapasite arttırımına gidilmeli, bunun için gerekli çalışmalar bir an önce yapılmalı.

7. Dışarıdan ithal edilecek traktörler içerisinden, Türkiye şartlarına en uygun olanı seçilmeli ve o traktör ihtiyaca göre ithal edilmeli. çok değişik tip traktörlerle Türkiye bir traktör çöplüğü haline getirilmemelidir.

HALİM UTLU

İÇTE OLUP - BİTENLER

Hastanedeki elektronik cihazların yüzde 80'i bozukmuş,,,

TIBBİ CİHAZLARIN ÇOĞU MALZEME VE YEDEK PARÇA YETERSİZLİĞİNDEN ÇALIŞTIRILAMIYOR...

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı hastane ve diğer kuruluşlarda teşhis ve tedavide kullanılan elektronik cihazların yüzde 80'inin bozuk olduğu öne sürüldü.

Fizik Mühendisleri Odası Başkanı Mustafa Gülenç, konuyla ilgili olarak şöyle konuştu :

«Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı hastanelerde kullanılan elektronik cihazların yüzde 80'i çalışmaz, yanlış çalışır veya tedavide yetersizdir. Yaklaşık 90 milyar lira değerindeki bu cihazların bilimsel bakımı ve onarım çalışmaları da yapılmamaktadır.»

BANDIRMA'DAN 20 GÜNDE 833 MİLYON LİRALIK MADEN İHRAÇ EDİLDİ...

Bandırma limanından çeşitli ülkelere 20 gün içinde 833 milyon 492 bin lira karşılığında 60 bin ton kolemanit, tinkal ve bor tuzu dış satımı yapıldı.

8 ülkeye yapılan bu maden ihracatından 265 milyon liralık bölümü İtalya'ya 265 milyon liralığı Japonya'ya 95 milyon liralığı Fransa'ya, 94 milyon liralığı Hollanda'ya, 42 milyon liralığı Çekoslovakya'ya, 34 milyon liralığı da İngiltere'ye sevk edildi.

Ertelenen gümrük vergi ve resim faiz oranları açıklandı

Gümrük ve Tekel Bakanlığının, Resmi Gazete'de yayınlanan genelgesinde, ertelenen gümrük vergi ve resimlerinden alınacak yıllık faiz oranları 31 Temmuz 1980 tarihine kadar olanlarla, bu tarihten sonra ertelenenler için ayrı ayrı gösterildi.

Genelgeye göre, 31 Temmuz 1980 tarihine kadar ertelenen gümrük vergi ve resimlerinden 6183 sayılı amme alacaklarının tahsil usulü hakkında kanuna dahil olanlardan yıllık yüzde 18 faiz alınacak, 1615 Sayılı Gümrük Kanununa göre ertelemeleri yapılan gümrük vergi ve resimlere ise, yüzde 5 oranında faiz uygulanacak.

1 Ağustos 1980 tarihinden geçerli olan faiz oranları ise, 1615 Sayılı Yasaya göre tecil edilenlerde yıllık yüzde 5 olarak aynen korunurken, 6183 sayılı Yasaya göre tecil edilenlerde ise yüzde 18'den yüzde 20'ye çıkarıldı.

Öte yandan genelgede, 31 Temmuz tarihinden önce tecil edilmiş, ancak bu tarihten sonra tecil ve temdit süreleri uzatılacak olan tecili gümrük vergi ve resimleri tutarından, yalnız tecil ve temdit süreleri uzatılmış olan bölüme ise yıllık yüzde 20'lik faizin uygulanacağı belirtildi. 31 Temmuzdan önce tecil emri gümrüğüne bildirilen, buna karşın fiili ithali bu tarihten sonra yapılan eşyaya ait gümrük vergi ve resimlerinden ise yıllık yüzde 20 oranında faiz alınacak.

BEDELLİ ASKERLİK UYGULAMASI 1 ARALIKTA BAŞLIYOR

Bedelli askerliğin uygulama esaslarının belirlenmesi ve yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra ilk eğitim döneminin 1 Aralıkta başlayacağı bildirilmiştir.

Asker Alma Dairesi yetkililerinden edinilen bilgiye göre 1 Aralıkta başlayacak olan eğitim dönemi 31 Ocakta sona erecektir.

TÜRK-İŞ DIŞINDAKİ TÜM KONFEDERASYONLARIN FAALİYETLERİ DURDURULDU

Milli Güvenlik Konseyi yayımladığı bildirilerle, TÜRK-İŞ dışındaki Konfederasyonlar ve bunlara bağlı tüm sendikaların çalışmalarının durdurulduğunu, konfederasyon yöneticilerinin Türk Silahlı Kuvvetlerinin güvencesi altına alındığını açıkladı. Milli Güvenlik Konseyi 8 numaralı bildirisiyle «Silahlı Kuvvetler, devlet daireleri, belediyeler, KİT'ler ve özerk devlet kuruluşlarında çalışan tüm memur, sözleşmeli ve ücretli personelin emeklilik, istifa, işten ayrılma ve yeniden atama işlemlerini» ikinci bir emre kadar durdurdu. Konsey 14 numaralı bildirisiyle de, Silahlı Kuvvetler ile Kamu kuruluşlarında çalışan «65 yaşını doldurmuş ya da sağlık nedenleri bulunan personelin emeklilik işlemlerinii yapılacağını» açıkladı.

BU YÜZYILIN SONUNA KADAR 1 MİLYAR KİŞİYE İŞ BULMAK GEREKECEK...

Dünyada bu yüzyılın sonuna kadar 1 milyar kişiye yeni iş alanı bulunması gerektiği bildirildi.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Genel Müdürü Francis Blanchard, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda yaptığı konuşmada, dünyada halen 450 milyon kişinin işsiz olduğunu, ya da güç şartlarda çalıştığını açıkladı. Blanchard, bu sayının dünyadaki çalışabilir işçi gücünün dörtte birini oluşturduğunu da belirtti.

Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Müdürü Francis Blanchard, gelecek on yılda gelişmekte olan ülkelerde her yıl 40 milyon kişinin çalışacağı yeni iş alanları açılması gerektiğini de söyledi..

İNGİLTERE'DE UYDU İLE MEKTUP GÖNDERME HİZMETİ BAŞLADI...

Dünyanın ilk uydu ile mektup gönderme hizmeti İngiltere'de başladı.

Uydu ile Kanada'ya gönderilen ilk mektup, Atlantik Okyanusu'nun 35 bin kilometre yukarısına ışınlandı ve mektubun İngiltere'den Kanada'ya gitmesi bir dakikanın biraz üzerinde zaman aldı.

Intelpost adlı kamu hizmetinin başlangıcını bildiren ve Kanada Posta İdaresi Genel Müdürüne gönderilen mektupda, «Bu hizmeti uluslararası haberleşme ağının gerçekleşmesi için atılmış ilk adım olarak görmek istiyoruz.» denildi.

Intelpost aracılığıyla önemli belgelerin, plânların ve mektupların verildiklerinden en geç üç saat bir zaman sonra Londra'ya ve Toronto'ya ulaşması mümkün olmakta.

EL SALVADOR'DA OLAĞANÜSTÜ HAL İLAN EDİLDİ...

Uzun süreden beri yoğun çatışma ve kargaşalıklara sahne olan El Salvadorda, son «Genel Grev» girişimi nedeniyle 8 sendikacının tutuklanmasının, gerginliği artırdığı ve ülkede yeniden olağanüstü hal ilan edildiği bildirildi.

Öte yandan, hükümet kuvvetlerinin Başkent San Salvador'daki kritik tesisleri korumaya aldığı kaydedildi. Tutuklanan sendikacıların, «genel grev» yol açtıkları ve «ulusal ekonomiye zarar verici eylemlerde bulundukları» gerekçesiyle yargılanacakları ifade edildi.

FRANSA'DA GREVCİ BALIKÇILAR LİMAN ABLUKASINI SÜRDÜRÜYOR...

Fransa'da balıkçıların başlattıkları limanları abluka altına alma eyleminin, kısa bir aradan sonra yeniden başlatıldığı bildirildi. Bilindiği gibi, Fransa'da balıkçılar, «Hükümetin bu alanda izlediği politikayı değiştirmesi, işsizliği ve temel girdi sorunlarını çözümlemesi» istemiyle ülkenin önemli limanlarını kapatmışlardı. Bu arada, Fransız Donanmasının önemli petrol boşaltma tesislerinin bulunduğu Fos-Sur-Mer limanına güç kullanılarak girilmeye çalışılmasının durumu daha da gerginleştirdiği kaydedilirken, hükümetle grevciler arasında sorunun çözümü konusunda olumlu bir yaklaşımın izlenmediği gelen haberler arasında.

Dergimiz baskıya girdiği sırada, direniş devam ediyordu.

KANSERE KARŞI ETKİLİ OLAN "INTERFERON"'UN SERİ ÜRETİMİNE İKİ YIL İÇİNDE BAŞLANACAK...

Kansere karşı savaşta en etkili ilâç olduğu bildirilen «Interferon»'un iki ya da üç yıla kadar seri üretiminin yapılacağı ve piyasada satılacağı bildiriliyor.

Interferon maddesi özellikle virüslerin yol açtığı hastalıkları tedavi ettiği ve tümörlerin yayılıp büyümelerini önlediği saptanmış durumda.

İsviçreli Profesör Charles Weismann, kanser tedavisinde etkili olan bu maddenin seri üretimi konusunda ilk adımları bu yıl içinde atacağını ve iki ya da üç yıla kalmadan Interferon'un büyük çapta üretiminin gerçekleşeceğini söyledi.

THE TİMES GAZETESİNDE GREV SÜRÜYOR...

İngiltere'nin ünlü yayın organlarından The Times gazetesi çalışanlarının ücret yetersizliği gerekçesiyle başlattıkları grev sürüyor. Anlaşmazlığın, işçi ücretlerinin yüzde 21 oranında artırılması istemi karşısında, işverenin yüzde 18'lik bir zamda ısrar etmesinden kaynaklandığı bildirilirken, tarafların anlaşması konusunda henüz bir belirti olmadığı kaydedildi. Dergimiz baskıya verildiği sırada, The Times'in grevi sürüyordu.

Polonya olayları dünyada büyük etki yaptı.

POLONYA'LI İŞÇİLERİN DİRENİŞİ GENEL GREV'e DÖNÜŞTÜ

Hükümet işçilerin isteklerinden önemli bir bölümünü kabul etti.

GREV LİDERLERİ
JACEK KURON (Üstte)
Leszek Walesa (Altta)

POLONYA'da geçtiğimiz ay içinde et fiyatlarına yapılan zammı protesto amacı ile başlatılan grevler kısa sürede büyümüş, işçilerin bazı istekleri ile daha da gelişerek ülke çapında genel grev şekline dönüşmüştür. Gdansk kentinin Lenin Tersanelerinde başlayan ve büyük bir hızla yayılan grevler, Polonya Başbakanı Gierek'in istifasına kadar yol açmıştır.

Grevlerin yaygınlaşmasına paralel olarak kurulan ve sayıları 50 ye ulaşan işçi komiteleri, işçilerin işbaşı yapmaları için hükümetten 16 istekte bulunmuştur. İşçilerin istekleri şöyle oluşmaktadır :

— İŞÇİLERİN İSTEKLERİ :

1 — Hükümetle görüşmelere başlanmasının ön koşulu Gdansk grev bölgesiyle ülkenin diğer kesimleri arasında kesik bulunan haberleşme sisteminin yeniden kurulması,

2 — Grev hakkının güvence altına alınması ve tüm işçilerin güvenlik içinde greve gidebilmeleri,

3 — Anayasada var olan konuşma özgürlüğünün uygulamada da dikkate alınması.

4 — Sansürün kaldırılması ve bağımsız yayın organlarının (rejim aleyhtarı olanların) takibata uğramamaları,

5 — Tüm siyasal tutukluların serbest bırakılmaları,

6 — Sendikal özgürlüğe saygı gösterilmesi,

7 — Kiliselerin gazete yayınlamalarına izin verilmesi,

8 — Devlet kuruluşlarının sendikaların faaliyetlerine karışmaya son vermeleri,

9 — Toplumsal ve ekonomik durum hakkında kamuoyuna sağlıklı ve doğru bilgi verilmesi,

10 — Reform programı tartışmalarına her kesimden temsilci alınması,

11 — Parti örgütü, güvenlik kuvvetleri ve milis için ayrıcalıkların ortadan kaldırılması,

12 — Et fiyatlarının düşürülmesi,

13 — İşçi ücretlerinin artırılması,

14 — Grevde geçen süredeki işçi ücretlerinin ödenmesi,

15 — Gelecekteki fiyat artışlarına koşut olarak ücretlerin de artırılacağı konusunda güvence verilmesi.

16 — Polonya basını, radyo ve televizyonunda grev komitelerinin kuruluşu ve grevlerin gelişimine ilişkin haberlerin eksiksiz verilmesi.

— KABUL EDİLEN İSTEKLER :

Uzun günler devam eden grevler, işçiler lehine Ağustos ayı sonunda sonuçlanmış ve anlaşmanın temel maddeleri olarak hükümet şu istekleri kabul etmiştir.

1 — Polonya'da işçi sendikaları şimdiyedek işçi sınıfının özlem ve gereksinimlerini karşılayamamıştır. Bu bakımdan yeni işçi sendikalarının kurulması zorunlu olmuştur.

2 — Bağımsız ve kendi kendini yöneten yeni sendikaların kurulmasını kararlaştıran Ortak Grev Komitesi, Polonya Anayasasına bağlı kalmayı taahhüt eder. Yeni sendikalar işçilerin sosyal ve maddi çıkarlarını sa-

vunacaktır. Yeni sendikalar siyasal bir partiye dönüşemezler. Polonya'da sosyalizmin temel ilkesi olan üretim araçlarının kamu mülkiyetinde olması ilkesine dayanırlar.

Yeni sendikalar Komünist Partisinin ülkedeki öncü rolünü kabul eden ve halen geçerli olan uluslararası ittifaklar sistemini tartışamazlar.

3 — Hükümet üç ay içinde sansürün kaldırılması konusunda parlamentoya bir yasa tasarısı sunacaktır. Sansür ancak devlet güvenliği, askeri konular ve uluslararası çıkarların sözkonusu olduğu durumlarda uygulanacaktır.

4 — Hükümet, dinsel kuruluşların haberleşme araçlarından yararlanmasını sağlıyacaktır.

5 — Basın, halk gibi, idari işlemler, sosyal ve ekonomik planlar gibi konularda bilgi sahibi olacak ve bu bilgileri yayınlayabilecektir.

6 — İşçilere grev hakkı tanınacaktır.

7 — Şimdiki grev komiteleri, işçi temsilciliklerine ya da işçi komitelerine dönüşebilirler.

8 — Yeni sendikalar işçilerin yaşam koşullarını ilgilendiren devlet kararlarını eleştirme hakkına sahip olacaktır.

Yeni sendikalar ayrıca, ulusal gelirin, çeşitli alanlarda bölünmesi, yatırım politikası, uzun vadeli ekonomik plan ve fiyat değişiklikleri gibi konularda da gerçek bir eleştiri hakkına sahip olacaktır.

9 — Hükümet, 1970 ve 1976 grevlerinde işten atılan işçiler hakkında yapılan yasal işlemleri tekrar gözden geçirmeyi ve işlemlerde düzensizlik bulunduğu takdirde, bu işçileri yine işe almayı kabul eder.

10 — Hükümet işçilerin ücretlerini enflasyonla orantılı olarak artıracak, konut yapımı hızlandırılacak, çocuklar için daha fazla yuva yapılacaktır.

POLONYA OLAYLARI İLE İLGİLİ OLARAK

TÜRK - İŞ İCRA KURULU BİLDİRİSİ

«POLONYA'LI İŞÇİLERİN ONURLU MÜCADELESİNE SAYGI DUYUYOR VE KENDİLERİNİ SONUNA KADAR DESTEKLİYORUZ...»

«BU OLAYLAR, TOTALİTER REJİMLERLE HÜR SENDİKACILIĞIN BAĞDAŞMADIĞINI BİR KEZ DAHA İSPATLAMIŞTIR...»

«POLONYA'DA GREVCİ İŞÇİLER, SENDİKAL HAKLARI ELDE ETMEK İÇİN HER TÜRLÜ TEHLİKEYİ GÖZE ALMIŞTIR...»

TÜRK-İŞ İcra Kurulunun bir toplantısında «POLONYA OLAYLARI»ndaki gelişmeler de gözden geçirilmiş ve yayınlanan bildiride, bu ülkedeki işçi direnişlerinin haklı nedenlere dayandığı belirtilmiştir.

«Polonya'lı işçilerin onurlu mücadelesine saygı duyuyor ve kendilerini sonuna kadar destekliyoruz» denilen TÜRK-İŞ İcra Kurulu bildirisi, totaliter rejimlerin hür sendikacılık ilkeleriyle bağdaşmadığı da hatırlatılarak şöyle devam etmiştir :

GİEREK, ÖNCE BAŞBAKANLIKTAN OLDU SONRA'DA ANİDEN HASTALANDI

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI DENİZCİER, POLONYA'DAKİ GELİŞMELERİN TÜRK-İŞ TARAFINDAN DİKKATLE İZLENDİĞİNİ BİLDİRDİ...

«Dünya komuoyunun bir süreden beri, ilgi ve ibretle izlediği Polonya grevleri, ileri işçi hakları yönünden büyük önem taşımaktadır. Polonya'nın yakın tarihini inceleyenler, görürler ki, bu ülkede kısa süre içerisinde büyük çapta birkaç grev denemesi yapılmıştır. Bu girişimlerin hür sendikacılık bakımından ayrı bir anlamı bulunmaktadır.

Büyük halk kitlelerinin de desteği ile açıkça özgürlük isteyen Polonyalı işçiler, sendikal hakların, toplu sözleşme ve grev haklarının yer almadığı bir rejimde yaşamaktadır. Aslında, tüm totaliter rejimlerde sendikal haklar yoktur ve sendikalar göstermeliktir. Böyle bir ülke olan Polonya'da grev denemelerinin her türlü baskıya rağmen sürdürülmesi, işçilerin ve kitlelerin çektiği sıkıntının ne denli ağır olduğunu göstermesi yönünden dikkat çekicidir. Bu ülkedeki son deneme, Gdansk kentindeki Lenin Tersanelerinde yapılmış ve işçilerin basınımıza da yansıyan çok haklı istekleri, sadece ekonomik düzeyde kalmayıp, sosyal ve siyasal tercihleri de açık yüreklilikle ortaya koymuştur. Kendilerini içtenlikle desteklediğimiz Polonya'lı işçiler, hür parlamenter sistem dışındaki rejimlerin kabullenemeyeceği grev hakkı, serbest söz hakkı, özgür sendikalaşma ve sendika seçme, özgürlüğü yönetici seçebilme yanında, emeğinin gerçek karşılığını da istemektedir. Bugünkü ücretleriyle temel ihtiyaç maddelerini bile satın alabilme gücünden yoksun Polonyalı işçiler, işte bu gidişe cesaretle baş kaldırmış bulunuyorlar.

SİYASAL İSTEKLER

Bu direniş sırasında işçilerin bazı siyasal istekleri de olmuştur. Ancak, iyi incelendiğinde bu isteklerin çekingen bir hava içinde yapıldığı görülmektedir. Buna rağmen, hükümet, işçilerin siyasal isteklerine evet diyemeyeceğini, fakat sendikal haklar konusunda bazı yeni izinler verebileceğini bildirmiştir. Polonya Hükümeti, ekonomik yönlü talepleri haklı bularak, ücretlere zam yapacağını söylemişse de, dayanışmanın güzel bir örneğini veren işçiler, isteklerinin bir bütün halinde karşılanmasında ısrar etmişlerdir. Bu ısrar ve kararlı direniş karşısında gerileyen Polonya Komünist Partisi (Politbüro) başta Başbakan olmak üzere Hükümette şimdiye kadar görülmemiş çapta büyük değişiklikler yapmıştır.

Fakat, adam değitirmekle sonuca varılacağını sanmak yanlıştır. Zira, Polonya'daki işçinin sıkıntısı adamdan değil, rejimdendir. Bizdeki bazı cereyanların tertipçisi, savunucusu ve takipcileri de bu olaylardan örnek alarak görmelidirler ki, varlığı iddia edilen işçi devleti, en önce işçinin ezilmesine, işçinin ete ve ekmeğe dahi muhtaç bırakılmasına yol açacak düzeye gelmiştir. Bugün işçinin tepkisi, genel greve dönüşmek üzeredir ve bu tepkiyi her türlü tehlikeye karşı Polonyalı işçi ortaya koymuştur. Bu drenış, bazı çevrelerce durmadan övülen işçi iktidarına karşıdır. Rejime karşıdır. İcra Kurulumuz, Polonya olaylarını böyle değerlendirmektedir. Bu itibarla, TÜRK-İŞ olarak, Polonyalı işçinin haklı tepkisini çok iyi anlıyor ve kendilerini destekliyoruz.

Üyesi bulunduğumuz Hür Dünya İşçileri Konfederasyonu (ICFTU) da geçen yıl Polonya devletinin de kabul ettiği ILO Konferansından çıkan 87 ve 98 No.lu Sözleşme hükümlerinin yine Polonya Hükümeti tarafından uygulanmadığını görerek, kendilerini suçlamıştır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Polonya Hükümetini bu basiretsiz tutumundan dolayı kınamış ayrıca ICFTU Polonya Hükümetini ILO'ya şikayet etmiştir. ICFTU'nun şikayet mektubundaki konuları yerinde gören Konfederasyonumuz da, ILO nezdinde bu girişimi desteklemiştir. TÜRK-İŞ olarak, Polonya'daki olayların basit bir direniş değil, daha geniş açıdan bakılarak değerlendirilmesi lazım geldiğine, içte ve dışta bu olaylardan yeterli ve yararlı paylar çıkaracak kesimler bulunduğuna inanıyoruz. Polonya olaylarının bundan sonraki kısmının daha iyi izlenmesi gerektiğine işaret etmek istiyoruz.

ICFTU'nun GÖRÜŞÜ

ICFTU, POLONYALI İŞÇİLERİN MÜCADELESİNE SAYGI DUYMAKTADIR

Polonya'daki sosyal bunalımla ilgili gelişmeleri çok yakinen izleyen Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ICFTU dünyanın bütün bölgelerinde temsil ettiği 70 milyon işçi adına Polonya işçilerine en derin sempati ve hayranlık duygularını bir kez daha belirtir.

Sendika kurma özgürlüğü ile toplu pazarlık hakkını içeren 87 ve 98 numaralı Uluslararası Çalışma Teşkilâtı ILO sözleşmelerinin ruhu içersinde işçi çıkarlarını etkili bir şekilde savunabilecek hür sendikal örgütler oluşturulması hakkı ile satınalma güçlerinin özellikle yükseltilmesi çalışma ve yaşama şartlarının daha iyiye götürülmesi için mücadele verilmektedir. 1978 Haziranında bu Sözleşmeleri kabul etmesine rağmen Polonya hükümetinin ilgili sözleşme maddelerini uygulamadığı konusunda Polonya hükümetini ILO'ya şikâyet etmiştir.

ICFTU, Polonya hükümetinin işçilerin haklı taleplerine kulaklarını tıkamaya devam etmemesini, Polonya işçilerinin haklarının verilmesini ümit etmektedir.

Türkiye Şeker Sanayii İşçileri Sendikası (ŞEKER-İŞ)'in 18 - 22 Ağustos tarihlerinde Ankara'da yapılan 10 uncu Genel Kurulunda konuşan, (UITA) Uluslararası Gıda İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri Dan GALLİN, Polonya'daki işçi olayları ile ilgili olarak yaptığı konuşmada, «Hür sendikacılığın demokrasiye olan ihtiyacı, bir balığın suya olan ihtiyacına benzer» demiştir.

Hür sendikaların demokrasinin en güvenilir temel taşı olduğunu da söyleyen Dan GALLİN, ŞEKER-İŞ'in 10 uncu Genel Kurulunda yaptığı konuşmada özetle şunları söylemiştir :

«Türk sendikacılık hareketinin ve toplumumuzun demokratik müesseselerinin bugün için büyük bir tehlike ile karşı karşıya olduğunu bilmekteyiz. Terörist ve anarşik olayların her geçen gün arttığını endişe ile izlemekteyiz. Teröristlerin aldıkları can sayısı her geçen gün artmaktadır. Özellikle daha önce öldürülmüş bulunan sendikacılara ilâveten Kemal TÜRKLER'in öldürülmesi Avrupadaki hür sendikacılık hareketinin büyük tepkisine yol açmıştır. Kendisinin siyasi görüşü ile aynı paralelde olmamakla beraber bir sendikacı olması nedeniyle ve öldürülmüş tüm diğer sendikacılara olduğu gibi hatırasını saygı ile burada anmaktayım.

DEVRİMCİ VE İLERİCİ TERÖR YOKTUR...

Ülkenizin hür sendikacılık hareketi, tüm dünyadaki hür sendikacılık hareketleri gibi terörizme şiddetle karşıdır. Bu terör ve anarşik olayların, nereden gelirse gelsin ve kimin adına yürütülürse yürütülsün karşısında olmamız gereklidir. Devrimci ve ilerici terör diye bir şey yoktur. Terör ve anarşi ilerici amaçlara hiçbir zaman hizmet edemezler. Sadece düşmanlarımızın amaçlarına hizmet ederler.

DEMOKRASİ FAŞİZMLE DE MÜCADELEDİR...

Demokrasi için mücadele etmek aynı zamanda faşizme karşı da mücadele etmek demektir. Avrupa sendikacılığı faşizmin ne olduğunu acı tecrübelerle öğrenmiş bulunmaktadır. Hiç bir yerde faşizme müsaade etmeyeceğiz. Faşizmle kend ülkelerinin içinde göçmen işçi toplumları arasır da yurt dışında ve görüldüğü her yerde mücadele edeceğiz. Çünkü faşizm, gördüğü herşeyi yok eden bir yapıya sahiptir.

Batı dünyasındaki kardeşlerimizle beraber Orta ve Güney Amerikadaki askeri dikta rejimlerine karşı mücadele etmekteyiz. Son olarak Guatemala'daki Coca Cola şirketine karşı, bu şirketin beslediği sağcı teröristler tarafından sendikacıların öldürülmeleri nedeniyle Uluslararası bir boykot yürütmüş bulunmaktayız. Bu girişimimiz Coca Cola şirketinin işyerini eski işverenlerden devir alması ve tüm sendikal hakları tanıyacağına taahhüt göstermesi ile başarıya ulaşmıştır. Biz bu başarıya ancak üyemiz kuruluşların destek ve dayanışması ile ulaşmış bulunmaktayız. Ancak bu başarımız Guatemala'nın veya Güney Amerika'daki diğer dikta rejimlerinin getirdiği sorunları çözümlemekten çok uzaktır. Aynı şekilde Asyada demokrasi ve hür sendikacılık tehlike altındadır.

DEMOKRASİYİ KORUMA ÇABALARINIZ

Hür sendikacılığın demokrasiye olan ihtiyacı bir balığın suya olan ihtiyacına benzer. Hür sendikalar kurulmak, gelişmek, üyelerinin hak ve çıkarlarını savunmak ve toplumu daha üst ve iyi düzeylere getirmek için demokrasiye ihtiyaç duymaktadır. Ülkemizdeki işler ve etkin demokrasiyi koruma yolunda verdiğiniz mücadelenizi tüm gücümüzle desteklemekte ve ancak bu şekilde ülkenizin çeşitli sorunlarına yapıcı çözümler bulunacağına inandığımızı birlik ve beraberlik içinde olduğumuzu belirtmek isterim. Aynı zamanda gelişmiş batı ülke hükümetlerinin acil olarak Türkiye'ye gerek duyduğu ekonomik yardımı yapmalarına ve bu şekilde ülkenizdeki işsizlik sorununun azaltılması gereğine inandığımızı ifade ederim.

POLONYA'DA RUS İSTİLASI OLMAMALI

Hür sendikalar demokrasinin en güvenilir temel taşı olmaktadır. Toplumların büyük çoğunluğunu oluşturan çalışanların çıkarları ve istekleri ancak demokrasi içinde hür sendikalar kanalı ile gerçekleştirilebilir. Özellikle bu durum Polonyada meydana gelen son olaylarla bir kez daha teyit edilmiştir. Grevci işçilerin bugün talebi Polonya'da hür sendikacılığın kurulmasıdır. Yüzbini aşkın Polonyalı işçi son yedi hafta içinde greve gitmiştir. Bu grev son 24 yıl içinde Polonyalı işçilerin hür sendikal haklar için yaptıkları dördüncü grev olmaktadır. Çekoslovakya ve Macaristanda aynı konuda talepte bulunan işçileri takiben her tür devlet baskısından ve kontrolundan bağımsız kendi istekleri ile hür sendikacılığın kurulmasını Polonyalı işçilerin istemesi, doğu Avrupa ülkelerindeki sistemin sosyalist olmadığını açıkça belirtmektedir. Doğu Avrupa ülkelerindeki yönetim sistemi kendini resmen sosyalizm olarak belirtmesine rağmen aslında işçi sınıfını sömüren yeni bir baskı sistemi olmaktadır. Tüm doğu Avrupa ülkelerindeki işçileri kendi hayatlarını etkileyen hükümet kararlarında söz sahibi olmak için mücadelesini desteklediğimizi beyan eder, işbaşındaki yönetimin demokratikleşme ve serbestleşme yolunda adımlar atacağını ümit ederken bu adımların Rus istilası ile sonuçlanmayacağını ümit ettiğimizi belirtirim.»

DİĞER KONUKLAR

ŞEKER-İŞ Sendikasının 10. Genel Kuruluna, Uluslararası Gıda İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri Dan GALLİN'den başka, Federal Almanya Gıda İşçileri Sendikası İkinci Başkanı Erich HERRMAN ve eşinin yanısıra, Mısır Gıda Sanayi İşçileri Sendikasını temsilen Mohammed MUSTAFA, Hasan DERVE, Celal RUTAN, Mustafa Bedri ve Hasan MUSTAFA'da katılmıştır.

UITA GENEL SEKRETERİ DAN GALLİN «POLONYA'LI İŞÇİLERİN MÜCADELESİ SIRASINDA, SOVYETLER MÜDAHALE ETMEMELİDİR.» DEDİ.

Yurt dışındaki işçilerimizin çalışma süresinin kısaltılması

İsa KAYACAN

Yurtdışına işgücü göndermeye başladığımız günden bu yana, dış ülkelerde çalışan işçilerimizin sorunları iyi niyetle ve yapıcı bir biçimde ele alınmış, politikalarla karıştırılmamaya çalışılmıştır, şeklinde bir çümle ortaya koysak inananlar, kabul edenler olacağı gibi, «hadi canım sende» diyenler de olacaktır, bazı bazı nedenlerle her iki görüş üzerinde durmak istemiyoruz.

Bugün, dünyanın belli başlı ülkelerindeki, «çalışma süresinin azaltılması» tartışılıyor. İşsizliğin artmakta oluşunun açık ispatı. Böylece iş imkânlarının arttırılabileceğinin mümkün olacağı düşünülüyor olmalı. Çalışma süresinin kısaltılması yönünde, bir kampanyanın Avrupa düzeyinde başlatıldığından sözedenler var. Görünüşe göre, işçi sendikaları konunun lehinde. Hükümetler ise, artacak olan maliyetler karşısında ciddi biçimde endişe duyuyorlar ve sanayicilerin direnmesi karşısında nasıl bir tablonun ortaya çıkacağı yönünde bekleyişleri, üzüntüleri var.

Konuyu derinlemesine inceleyenlerse, çalışma saatlerini indirince, yani kısaltınca, iş imkânlarının artacağının kesin olmadığı yönünde görüş ortaya koyuyorlar. Bu bakımdan, her iki tarafın öne sürdükleri düşünceleri ciddi biçimde savunmaya ihtiyaç gösteriyor.

Görünüşte, dokuz hükümet ve Avrupa Komisyonu, bazı işçilerin işlerini azaltmak ve böylece işsiz olanlara iş imkânı sağlayabilmek amacıyla, bir takım «is bölme» tedbirleri üzerinde ciddi biçimde çalışmaktadırlar. Bu konu Avrupa Topluluğu içerisinde hayati bir sorun olarak belirmektedir. Bilindiği gibi geçen yıl Avrupa'da çalışma yaşında olan nüfus % 1,2 artış gösterirken, istihdam sadece 0 9 oranında mesafe alabilmiştir. Bu açıdan bakıldığında gelişmelerin ümit verici olduğundan sözedilmesi imkânsız gibi görünüyor. Avrupa Komisyonu, normal çalışma haftalarında, fazla çalış malarda vardiyalarda ve emeklilik yaşında indirimler yapıp, kısmi iş imkânları açmaya ilişkin konular üzerindeki çalışmalarını sürdürmektedir. Ne var ki, Brüksel'de bulunan anılan komisyonun uzmanları bu tedbirlerin açıklanmasından önce bu alanlarda daha çok araştırma ve do layısıyla bilgi edinilmesi gerektiği noktasında birleşmektedirler. Acaba, böyle bir tedbirin başlangıcında bir takım çalışma eksiklikleri mi var?. Yani, detaylı bir araştırma, daha doğrusu inceleme yapılmadan böyle bir yola mı başvurulmuştur? İşte konu burada düğümlenir gibi bir durum yaratmaktadır. Zaten, anılan uzmanların son görüşleri, «bu konuda şimdiye kadar kesin bir sonuca varamadıkları» biçimindeki görüşmelerinin ağırlık kazanmakta oluşu yönündedir. Yine aynı uzmanlar, henüz dikkate alınmamış bazı ekonomik tedbirlerin ele alınması, incelenmesi ve sonuca gider biçimde karşılarına çıkan şekliyle çalısma sürelerinin kısaltılması yönündeki çalışmaların kesinlik kazanabileceğini, beklenilen ve düsünülen biçimde sonuç verebileceğine de görüşleri arasında yer veriyorlar.

Böyle bir tablonun gerçekleşmesi halinde, bugün yurtdışında çalışmakta olan Türk Işçilerinin de etkilenmemeleri mümkün değildir. Kanaatımız odur ki, çalışma sürelerindeki kısaltmalarla, kendi dünyalarında bir çalışma biçimi kurmuş, aldıklarıyla, verdikleriyle bir program gerçekleştirmekte olan işçilerimizin kaybedecekleri önemli hususlar olacaktır, menfaatlarında kısıtlamalara gidilmiş olacaktır.

Gelişen dünya, daha doğrusu insanoğlunun buluşları arasında, bir tarafın bazı menfaatlarında kısıtlamalara giden, diğer tarafın menfaatına bir tablo meydana getiren çalışmalar, şimdiden kesin bir şey söylenemese de, kesin çizgileriyle takdir görecek bir çalışma biçimi olmayacaktır. İki bin yılında, dünya nüfusunun «sekiz milyara ulaşacağından» sözedenlerle, «21. yüzyıl insanının 150 yıl yaşıyabileceğini, daha çok dinlenebileceğini» söyleyenler, ne ölçüde doğru konuşmaktadır - lar? Zaman gösterecek...

ŞEKER-İŞ 10. GENEL KURULU ANKARA'DA YAPILDI...

● GENEL KURUL'DA TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI İLE ESKİ SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI DA BİRER KONUŞMA YAPTILAR...

● GENEL BAŞKANLIĞA YAŞAR DOĞUALP GENEL BAŞKAN VEKİLLİĞİNE DE M. SADIK ŞİDE YENİDEN SEÇİLDİLER...

●

TÜRKİYE Şeker Sanayii İşçileri Sendikası (ŞEKER - İŞ) in, 10 ncu Genel Kurulu geçtiğimiz ay içinde, Ankara'da sendikanın yeni yaptırdığı binanın Konferans salonunda toplanmıştır.

ŞEKER-İŞ Sendikamızın 10 ncu Genel Kurulu çok görkemli bir şekilde geçmiş ve Genel Kurulun devam ettiği dört gün süresince, TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nuri BAYAR Yabancı ve TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların yöneticileri ile konuklar ilgi ile izlenen konuşmalar yapmışlardır.

DOĞUALP, «BİZLER ESARET VE SEFALETTE DEĞİL, REFAH VE MUTLULUKTA BİRLEŞMEK İSTİYORUZ...»

ŞEKER - İŞ Genel Başkanı Yaşar DOĞUALP'in açış konuşmasiyle çalışmalarına başlayan 10 ncu Genel Kurulda, yurt sorunlarının yanısıra, Uluslararası konular üzerinde de durulmuş ve özellikle çok uluslu şirketlerin dünya'daki hegomonyası dile getirilmiştir.

ŞEKER-İŞ Genel Başkanı Yaşar DOGUALP konuşmasında, Çağımızda ekonomik ve politik sistemlerin uygulanış biçimlerini kısaca özetlemiş, ekonomik dengeyi ellerinde bulunduranların bu güçleri oranında belirli etki alanları oluşturduğunu söylemiştir.

DOĞUALP, günümüzde esaret ve sefaletin insanlara altın tepsi içinde, «Mutluluk ve Barış» deyimiyle sunulduğuna da

ŞEKER-İŞ GENEL BAŞKANLIĞINA YENİDEN SEÇİLEN DOĞUALP, 10. GENEL KURULDA AÇIŞ KONUŞMASINI YAPARKEN (ÜSTTE)

● TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI İBRAHİM DENİZCİER, ŞEKER-İŞ GENEL KURULUNDA BİR KONUŞMA YAPTI (YANDA)

sendikalardan haberler...

ŞEKER-İŞ GENEL KURULUNU İZLEYEN YERLİ VE YABANCI KONUKLAR

SANAYİ VE TEKNOLOJİ ESKİ BAKANI NURİ BAYAR ESKİ ŞEKER SANAYİ GENEL MÜDÜRÜ AYDIN ARAT GENEL KURULDA DELEGELERLE GÖRÜLÜYOR

ŞEKER-İŞ 10. GENEL KURULUNU BÜYÜK BİR DİRAYETLE YÖNETEN DİVAN GÖRÜLÜYOR... DİVAN BAŞKANLIĞINA ŞEVKET YILMAZ KAYA ÖZDEMİR AHMET KURT SEÇİLDİLER...

değinerek, «Dünyanın bazı kesimlerinde Güneydoğu Asya ve son olarak da Afganistan'da meydana gelen olaylar «Mutluluk ve Barış» adıyla esaret ve sefaletin sunulduğu en yakın ve canlı örnekleridir.» demiştir.

DOĞUALP konuşmasında daha sonra özetle şunları söylemiştir :

«Dünya ekonomik yapısını üç grup ülke meydana getirmiştir. Gelişmiş ülkeler, gelişme süreci içinde olanlar ve geri kalmışlar. Ortak Pazar çok gelişmiş ülkelere karşı böyle bir düşüncenin mahsulü olarak doğmuş, (OPEC) Petrol Üreten Ülkeler Örgütü de ayni düşünce ile kurulmuştur.

İşte, Ortak Pazar içinde Türk İşçilerinin serbest dolaşımı hakkının geciktirilmesi, uygulanmaması da bu düşünceden kaynaklanmaktadır. Özetle, gelişmemiz istenmemektedir. Bundan kurtulmanın çocuklarımıza, gençlerimize daha iyi yarınlar hazırlayabilmenin tek yolu kanımızca, topyekun milletçe birlik ve beraberlik içinde olmamızla sağlanabilir.

Bizler esaret ve sefalette değil, refah ve mutlulukla birleşmek istiyoruz. Bu noktadaki fedakarlığın kaybedecek çok şeyi olanlar tarafından yapılması gerektiğini ve bu çevrelerin rüya aleminden uyanarak zaman geçmeden akıllarını başlarına toplamalarını da hatırlatmak isterim.

ŞEKER İTHAL EDEN ÜLKE DURUMUNA GELDİK :

Yaşar DOGUALP, Parlamentonun aylardır çalışmadığını, Cumhurbaşkanının seçilmediğini, yıllardır konuşulan, tartışılan asgari geçim indiriminin çıkarılamadığını, anarşi ve terörün önlenmesi yolunda ciddi inandırıcı tedbirlerin alınmadığını da söylemiş, Şeker sanayiinin durumuna da değinerek konuşmasını özetle şöyle sürdürmüştür :

«Bir zamanların şeker ihraç eden ülkesi, bugün şeker ithal eden ülke durumuna gelmiştir. Bu gelişmenin sebepleri iyi tesbit edilmez ve isabetli tedbirler

alınmazsa görünen odur ki, dövize en fazla ihtiyaç duyulan günümüzde şeker ithali uzun bir süre devam edecektir.»

BAŞKANLIK DİVANI SEÇİLİYOR :

Genel Başkan Yaşar DOĞU-ALP'in konuşmasından sonra, verilen bir önerge ile başkanlık divanı oluşturulmuş ve Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Genel Başkan Vekili TEKSİF Genel Başkanı Şevket YILMAZ, Başkan Yardımcılıklarına da TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR ile LİKAT-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ seçilmişlerdir.

Konutların konuşmaları ve komisyonların seçilmesinden sonra, ilk günkü çalışmalara ara verilmiştir .

SADIK ŞİDE, «TÜRK-İŞ EYLEME GİRDİĞİ ANDA, TÜRKİYE'DE HAYAT BİTER»

ŞEKER-İŞ'in 10 ncu Genel Kurulunun ikinci gününde ;alışma ve öteki raporlar üzerindeki müzakerelerden sonra, ŞEKER-İŞ Genel Başkan Vekili TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık ŞİDE, yapılan eleştiriler konusunda söz almıştır.

Sadık ŞİDE, konuşmasında, TÜRK-İŞ'in ordudan sonra en güvenilir kuruluş halinde olduğunu söylemiş, TÜRK-İŞ'in eylem yapmasını isteyen bir delegenin konuşmasına karşılık da, «TÜRK-İS bazı sebeplerden dolayı sokağa itibar etmemektedir. Ama, TÜRK-İŞ eyleme girdiği anda Türkiye'de hayat biter O gün Türkiye'de ekmek yoktur elektrik yoktur, su yoktur, hava yoktur» demiştir.

SEKER-İS Genel Başkan Vekili Şide, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik durumu rakamlar ve belgelerle açıkladıktan sonra, Avrupa'daki sendikaların işverenlerle ilişkilerinden örnekler vermiş, daha sonra, TÜRK-İŞ'le ilgili olarak şunları söylemiştir :

«İddia edildiği gibi TÜRK-İŞ uyumuyor. Eksiklerimiz ihmallerimiz olabilir. Ama, TÜRK-İŞ uyumuyor. Türkiye'de ordudan sonra güvenilir tek kuruluş TÜRK-İŞ'tir.

Bizi, çeşitli sorunlar karşısında eylem yapmamakla suçlayanlar olabilir. Ama biz, yıkarak değil, yaparak hak almayı yeğ tutarız ve hakkımızı da böyle alacağız. Biz ekmek teknesinin hamurunu daha büyütelim ki, alacağımız hak daha büyük olsun diyoruz. Çünkü, TÜRK-İŞ olarak 2 milyon üyeyi değil, Türkiye'nin nüfusunun beşte biri olan 9 milyon insanı temsil etmekteyiz.»

Sadık ŞİDE, konuşmasının sonunda, eylemin, «Çok çaresiz kalındığı zamana bırakıldığını» TÜRK-İŞ Yöneticileri olarak benimsendiğini bildirmiş ve konuşmasını şöyle tamamlamıştır :

«Ayrıca, biz sorumlu kimseler olarak, memleketini ve milletini seven kimseler olarak işçimizi kolluk kuvvetleri ile karşı karşıya getiremeyiz. Biz militan olamayız, biz militan yetiştirmeyiz ve yetiştiremeyiz. Sokağa dökülenleri görüyoruz, onların çoğunun ellerinde doğu bloku ülkelerinden geldiği ve bedevadan sağlanan silahları görüyoruz. O güçlerin Genel Kurullarını izliyor, gazetelerde okuyoruz. Orada delegeler değil, işçiler değil, silaklar konuşuyor. Sendikaların ve öteki kuruluşların yönetiminde kimlerin görev alacağını illegal örgütler kararlaştırıyor.»

ERCELİK «POLANYA İSCİLERİ İNSANCA VE ÖZGÜRCE YAŞAMAK İSTİYOR...»

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri ve TES-İŞ Federasyonu Genel Başkanı Orhan ERÇELİK'te, Genel Kurulda yaptığı konuşmada, Polonya'daki grevleri artan hayat pahalılığına karşı bir hareket olarak göremeyiz. Bunun gerçek yüzü, Polonya emekçilerinin insanca ve özgürce yaşama isteğidir» demiştir.

TÜRK - İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan ERÇELİK, Konfederasyonun bazı olaylar karşısında, «Serinkanlı ve başarılı bir davranış içinde» olduğunu, sırası geldiğinde Türkiye'de Demokratik rejimi istemeyenlerin karşısına tüm gücüyle çıkacağını bildirmistir.

ERÇELIK konuşmasında, Şeker İşçisinin masalarda bekleyen toplu İş Sözleşmelerinin sürüncemede bırakılmasının ülke ekonomisi yönünden çok büyük zararlara sebebiyet vereceğini söylemiştir.

DENİZCİER «ACİZ DEĞİLİZ, BİZİ EYLEME ZORLAMASINLAR»

Genel Kurulun üçüncü gününde bir konuşma yapan TURK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENIZCIER, TÜRK-İŞ'in ülkeyi düşündüğü için herhangi bir eyleme tevessül etmediğini kaydederek, «Yoksa aciz değiliz. Bizi buna mecbur etmesinler. Maalesef devleti idare edenler, tüm iyiniyetlerimize rağmen bizi anlamak istemiyorlar» demiştir.

DENİZCİER asgari ücretin vergi dışı bırakılmasına ilişkin yasa tasarısının parlamentoda özel gündemle görüşülmesini de bu arada istemiştir.

Şeker-İş kolunda sürdürülmekte olan toplu iş sözleşmesine ilişkin sorunları Başbakan'a ikiüç defa götürdüğünü, ayrıca Sanayi Bakanının yardımcı olmaya söz verdiğini belirten DE-

ŞEKER-İŞ GENEL BAŞKAN VEKİLİ VE TÜRK-İŞ GENEL SEKRETERİ M. SADIK ŞİDE KONUŞMASINDA

sendikalardan haberler...

ŞEKER-İŞ'in 10. GENEL KURULUNDA YENİDEN GÖREVE GETİRİLEN YAŞAR DOĞUALP TEŞEKKÜR KONUŞMASINI YAPARKEN GENEL BAŞKAN VEKİLİ M. SADIK ŞİDE GENEL SEKRETER HİKMET ALCAN VE YENİ YÖNETİCİ EĞİTİM VE TEŞK. SEKRETERİ MEHMET AYDIN KENDİSİNİ DİNLERKEN GÖRÜLÜYOR...

NİZCİER «Biz artık yardımcı olmaktan bıktık, dileğimiz, bugün yarın toplu sözleşmenin imzalanması ve işçimizin ekmeğine peynir olmasıdır». şeklinde konuşmuştur.

DENİZCİER konuşmasını özetle şöyle sürdürmüştür:

«TÜRK-İŞ olarak demokrasiye gönül vermiş, sokağa çıkmak istemeyen anarşiye prim vermeyen bir kuruluştan herkes memnun, fakat devleti idare edenler her nedense bizi anlamak istemiyorlar. Biz mevcut ızdıraplara bir yenisini eklemek istemiyoruz. Ama lütfen bizi anlasınlar artık. Çünkü aciz değiliz. Biz de çok şey yapabiliriz.

Parlamentoda iki büyük partimiz AP ve CHP asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını programlarına almış ve ayrıca seçim konuşmalarında da bunu vatandaşa vaadetmiş bulunuyorlar. Ancak, Cumhurbaşkanının halâ seçilememiş olması, parlamentodan özellikle sosyal içerikli yasaların çıkmamasına, askıda kalmasına neden oluyor. Bu yüzden bu meselemiz de askıda kalmıştır.

PARLAMENTERLERİ HALKA ŞİKAYET EDERİZ

Parlamentoda siyasi liderlerimizden biri çağrıyor, öbürü gelmiyor, öbürü çağrıyor, diğeri gelmiyor, Artık bunları bıraksınlar da yeminlerine göre çalışma yapsınlar. İşte bu nedenle asgari ücretin vergi dışı bırakılmasına ilişkin yasa tasarısının özel bir gündemle görüşülmesini istiyorum. Eğer bunu yapamazlarsa biz de onların miting alanlarına gider ve onları halka şikâyet ederiz.»

DENİZCİER Çalışma Bakanının son günlerdeki demeçlerini de eleştirmiş, «Sayın bakan güzel lâflar ediyor ama bazen işçinin aleyhine de konuşuyor. Onun için çalışma meclisinin 3 Eylülden sonra hemen toplantıya çağırılmasını istiyoruz. Bu çalışmalara biz de meselelerimizi getirelim ki o da bilerek konuşsun» demiştir.

ŞEKER-İŞ'in toplu Sözleşme görüşmelerinin takipçisi olacaklarını söyleyen DENİZCİER, şöyle devam etmiştir:

«Biz hükümetten yapılacak şeyleri istiyoruz. Bunlar yapılmadıkça ekonomi zarar etmektedir. Bugün (illede de zam istiyoruz) demiyoruz. Geçinecek para istiyoruz. Belediyeler ve hükümet yeterli murakabeyi yapsın, biz de zam istemeyelim.

— DİLİN KEMİĞİ YOK, BİZİ KONUŞTURMASINLAR —

İşçi ücretlerinin enflasyona neden olduğu görüşünü ortaya atanları ben normal bulmuyorum. Özel sektör sözleşmelerinde herhangi bir tahdit yapılmıyor, ama KİT'lerle imzalanan toplu sözleşmelere tahdit konuluyor. Neden? Buralarda çalışanların hepsi de işçi değil mi - Ne fark var aralarında?

Ağır söz söylemek istemiyorum. Dilin kemiği yok. Bizi konuşturmasınlar. Bu sözlerimden anlayan ne demek istediğimi kolaylıkla çıkarabilir.

Hükümet bir koordinasyon kurulu oluşturmuş. Ama başına getirdiği adamın sosyal görüşü yok, süpleksi yok, Hani CHP'den biri getirilip bu komisyonu oluştursalardı bugünkü hükümete daha yararlı olurdu»

— ESKİ SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANININ KONUŞMASI —

DENİZCİER'den sonra konuşan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nuri BAYAR'da TÜRK - İŞ'in demokrasinin korunması bakımından verdiği çabayı övmüş, Toplu İş sözleşmesinin sonuçlandırılması için gayret sarfedeceğini bildirmiştir.

Kongrenin dördüncü ve son günü yapılan seçimler sonucunda, ŞEKER - İŞ İcra Kurulu şu şekilde oluşturulmuştur.

Yaşar DOĞUALP Genel Başkan, M. Sadık ŞİDE Genel Başkan Vekili Hikmet ALCAN Genel sekreter, Adnan ÖZKAYA Genel Mali Sekreter, Mehmet AYDIN Genel Eğitim ve Teşkilatlandırma Sekreteri.

ŞEKER - İŞ İcra Yönetim Kuruluna ise, İ. Hakkı PERDAHÇI, Fikri EREN ve Ali İhsan ÖZDEMİR seçilmişlerdir.

TARIM - İŞ

TARIM BAKANLIĞINA BAĞLI 4 GENEL MÜDÜRLÜKTEKİ 559 İŞYERİNDE ÇALIŞAN ÜYELERİ İÇİN

SÖZLEŞME İMZALADI

TARIM BAKANLIĞINDA ÜST ÜSTE SÖZLEŞMELER İMZALAYAN TARIM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ZEYNEL IRMAK SON GÜNLERDE YAPILAN BİR TÖRENDE...

Konfederasyonumuz üyesi ve Türkiye'de Orman, Topraksu, Tarım ve Tarım Sanayiinde faaliyet gösteren sendika olan TARIM-İŞ Sendikamız Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı 4 Genel Müdürlükte 559 işyerinde çalışan üyeleri için Toplu İş Sözleşmesi imzalamıştır.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı Veteriner İşleri Genel Müdürlüğü, Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü, Zirai Mücadele ve Karantina Genel Müdürlüğü ile Hayvancılığı Geliştirme ve Proje Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde çalışan 559 işyerindeki TARIM-İŞ üyeleri için düzenlenen yeni Toplu İş Sözleşmesi eski Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Cemal Külahlı ile Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı Zeynel IRMAK, bağlı Genel Müdürlüklerin Genel Müdürleri ile Sendikanın öteki İcra Kurulu Üyeleri tarafından imzalanmıştır.

Yeni dönem Toplu İş Sözleşmesi ile bu işyerlerinde çalışan TARIM-İŞ üyelerinin günlük ücretlerine 300 TL'yi bulan zam alınmıştır.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı bu dört Genel Müdürlükte çalışan TARIM-İŞ üyeleri için çalıştıkları her yıl karşılığı 5 TL. kıdem zammı sağlanmıştır.

Bu sözleşme dönemi içinde TARIM-İŞ üyelerine verilecek yakacak yardımı ilk yıl 1000, ikinci yıl 2000 lira olarak saptanmıştır.

Yeni Toplu İş Sözleşmesinde 25 lira olan yemek parası da 60 liraya çıkarılmıştır. Giyim yardımında da artma sağlanmış, birinci yıl 4 bin lira ikinci yıl 6 bin lira olmuştur.

Eski sözleşmede 750 TL. olan çocuk parası yüzde yüz arttırılarak 1500 liraya çıkarılmıştır. Çocuk ve öğrenim yardımında ise yeni bir uygulama getirilmiştir. Bu yeni uygulamaya göre, sıfır yaş ve öğrenim çağındaki her çocuk için ayda 100 TL. Orta Öğrenim yapan her çocuk için ayda 200 TL. Yüksek öğrenim yapan her çocuk için ayda 400 TL. çocuk yardımı alınmıştır.

Ayrıca, her yılın Ekim ayında ödenmek üzere, öğrenim yardımı olarak Ortaokulda çocuğu okuyan üyelere 500 TL. lise ve dengi okullarda okuyanlara 700 TL. Yüksek Okullarda öğrenim yapanlara da 1000 TL. öğrenim yardımı yapılması sağlanmıştır.

İşçinin evlenmesi halinde 10 bin TL. İşçinin bakmakla yükümlü Ana, Baba, Kardeş, eşi ve çocuklarının ölümü halinde 10 bin, işçinin ölümü halinde tazminatları ve öteki haklarının yanısıra 25 bin TL. ölüm yardımı ödenecektir.

Sözleşmede, yıllık izinler işçinin kıdemine göre, yeniden düzenlenmiş, birçok sosyal yardımlarda da ilerlemeler kaydedilmiştir.

MADEN FEDERASYONU ETİBANK İLE 14 BİN İŞÇİ ADINA SÖZLEŞME İMZALADI...

ETİBANK İLE MADEN FEDERASYONU ARASINDA 14 BİN İŞÇİYİ İLGİLENDİREN TOPLU-İŞ SÖZLEŞMESİ İMZA TÖRENİNDE TÜRK-İŞ GENEL TEŞKİLATLANDIRMA SEKRETERİ ORHAN ERÇELİK İLE MADEN FEDERASYONU GENEL BAŞKANI KEMAL ÖZER GÖRÜLÜYOR

Türkiye Maden İşçi Sendikaları Federasyonu ile Etibank Genel Müdürlüğü arasında, 23 işyerinde çalışan 14 bin işçi adına toplu sözleşme imzalandı.

İşyeri düzeyinde imzalanan toplu sözleşme görüşmeleri 8,5 aydır devam ediyordu.

ERÇELİK, «POLONYA DİRENİŞİ KÜÇÜMSENMEMELİ.»

Toplu sözleşmenin imza edilmesi dolayısıyla düzenlenen törende bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Erçelik, Polonya olaylarına da değinerek özetle şunları söyledi :

«Bu direniş, hiç de yabana atılacak, göz ardı edilecek bir olay değildir, küçümsenmemelidir. Bundan ders almak zorundayız.

TÜRK-İŞ'in temel felsefesi, özgürce üretmek ve üretimden payını hakça almaktır.»

ÖZER, «AMACIMIZ ÜRETİMİ ARTTIRMAKTIR.»

Maden Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer de yaptığı konuşmada, sendikaların amacının üretim artışı olduğunu belirterek şöyle konuştu :

«Sokağa dökülmekten ve anarşiden daima kaçındık. Bizim amacımız üretimin artmasıdır. Maden işkolunda malzeme eksikliği vardır. Bu eksiklik giderilirse, üretim artacak, huzur gelecek ve çalışma barışı sağlanacaktır.»

KIRATLIOĞLU'NUN SÖZLERİ

İmza töreninde hazır bulunan ve bir konuşma yapan eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu, bugünkü bunalımlı dönemde işçilerin sokağa itibar etmemelerinin sevindirici olduğunu belirtti. Kıratlıoğlu daha sonra özetle şöyle devam etti :

«Ülkemiz bugün iki büyük tehlike ile karşı karşıyadır. Bunlardan birincisi komünizm, ikincisi ise, milli birlik ve beraberliğimize musallat olmuş bir takım vatan hainleridir.»

ERDEMİR, «TÜRK-İŞ KARANLIK EMELLERE ALET OLMADI.»

Aynı törende hazır bulunan eski Çalışma Bakanı Cavit Erdemir çalışma barışının üzerinde durduğu konuşmasında şu görüşlere yer verdi :

«Üretim, Türk işçisinin omuzlarında yükselecektir. İşçi - İşveren elele verecek, üretim yükselecek, Türk ekonomisi düzlüğe çıkacaktır. TÜRK-İŞ karanlık emelli kişilerin bugüne kadar aleti olmamış, bundan sonra da olmayacaktır.»

ALINAN HAKLAR...

İmzalanan toplu sözleşme ile işçilerin günlük ücretlerine birinci yıl 400, ikinci yıl 400 TL. zam yapılırken, yıllık ikramiye sayısı 5 olarak belirlendi. Yılda iki takım elbise, iki çift ayakkabı yardımının getirildiği sözleşmede, yemek yardımı günde 75 TL, yol parası günde 25 TL, yakacak yardımı ayda 1.500 TL, aile yardımı ayda 500 TL ve aydınlanma yardımı ayda 250 TL. şeklinde yer aldı. 2 yıl süreli toplu sözleşmede diğer sosyal hakların da bulunduğu açıklandı.

TÜRK METAL'in "DEMOKRATİK SENDİKACILIK" SEMİNERİ İZMİR'DE YAPILDI...

TÜRK-İŞ'e bağlı Türk Metal Sendikası ile Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu (IMF) tarafından ortaklaşa düzenlenen «Demokratik Sendikacılık» konulu seminer, Çeşme'de yapıldı.

Seminerin açış konuşmasını yapan Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa ÖZBEK, Disk ve Disk'e bağlı sendikaların sözde işçi kuruluşları olduklarını belirterek, «Onlar, hür sendikacılığın verdiği imkanlarla, sapık ideolojilerin uşaklığını yapmaktadırlar.» dedi.

Konuşmasında Polonya olaylarına da değinen Mustafa ÖZBEK, özetle şunları söyledi :

«Disk ve bağlı sendikalarının özlemini duydukları komünist ülkelerde, sendikacılığın «S» sinin bile bulunmadığını bildikleri halde, binbir yalan ve dolanla yiğit işçilerimizin beyinlerini yıkamakta, onları süfli emellerine alet etmektedirler. İşte Polonya gerçeği. Polonya'da işçiler, 20 nci yüzyılın son çeyreğinde özgürlük ve sendikal haklar için ancak direnişe geçebilmişlerdir. Bu olay, her yönüyle dikkati çekici ve ibret vericidir. Komünizm cennetinden bir acı gerçek daha, Polonyalı işçilerin direnişleri ile bütün insanlığın gözleri önüne serilmiştir. Umarız, bu olaylardan gerekli ders alınır, ideoloji tutsağı olmuş bazı sapıklar, düştükleri bataklıktan kurtulurlar. DİSK ve ona bağlı kuruluşlardan ve özellikle Maden - İş'den, Polonyalı işçilerin özgürlük ve sendikal haklar için yaptıkları direniş konusunda neler düşündüklerini açıklamalarını bekliyor ve istiyoruz. Bu özgürlük havarileri, Polonya gerçeği karşısında neler söyleyecekler Doğrusu merak ediyoruz.

Demokratik Sendikacılık, bugün için ülkemizde tam anlamıyla uygulanabilmektedir. Hür Demokratik parlamenter rejimimize borçlu olduğumuz hür sendikacılık uygulamasında, zaman zaman karşılaştığımız güçlükler de olmaktadır. Ancak, memnuniyetle belirteyim ki, bu güçlükler aşılabilecek nitelikte ve gerçekten geride bırakılan yıllarda aşılmıştır da.

Demokratik sendikacılığın uygulanmasında aksaklıklar olabilir. Ancak, bunların düzeltilmesi her zaman mümkündür. Bizler, TÜRK-İŞ'e bağlı işçi kuruluşları olarak, hür sendikacılığın külfet ve nimetlerinin bilincindeyiz ve buna sahibiz.»

ASKERİ İŞYERLERİNDE ÇALIŞAN TÜRK HARB-İŞ ÜYESİ İŞÇİLER İÇİN İMZALANAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİ SENDİKA GENEL BAŞKANI KENAN DURUKAN İMZALARKEN...

TÜRK HARB-İŞ 30 BİN ÜYESİ İÇİN SÖZLEŞME İMZALADI

Türk Harb-İş Sendikası ile Milli Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı işyerlerinde çalışan yaklaşık 30 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmeleri imzalandı. İmzalanan toplu sözleşmeler 8. dönem işyeri ve 6. dönem işkolu toplu sözleşmeleri oluyor.

Varılan anlaşma gereğince işçi ücretlerine iki yıl için % 165 oranında zam getirilirken, diğer sosyal haklarda da önemli ilerlemeler kaydedildi. Sözleşmeye göre, işçilere yılda 3.500 TL. giyim yardımı, 3.000 TL. ayakkabı parası, 60 saat ücreti tutarında dini bayram harçlığı (her iki bayram için ayrı ayrı) ayda 1.500 TL. aile yardımı, 3.000 Tl., doğum yardımı, 5.000 TL. evlenme yardımı, 8 - 25.000 TL. arasında değişen ölüm yardımları verilmesi karara bağlandı.

SİVAS DEMİRYOLU İŞÇİLERİ SENDİKASINDA YÖNETİM DEĞİŞMEDİ

YENİDEN BAŞKANLIĞA SEÇİLEN MEHMET ASLAN : «22. GENEL KURULUMUZDA, GERÇEK SENDİKACILIK ANLAYIŞI, İDEOLOJİK DÜŞÜNCELERE GALİP GELMİŞTİR» DEDİ...

SİVAS DEMİRYOLU İŞÇİLERİ SENDİKASININ ESKİ SEKRETERİ VE YENİ YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ BİRARADA

Sivas Demiryolu işçileri Demiryolu Sendikası'nın 22. Genel kurulu yapıldı ve başkanlığa yeniden Mehmet ASLAN seçildi.

Emekli olduğu için adaylığını koymayan Rahmi KALKAN'ın yerine Genel Sekreterliğe Şemsettin GEÇER getirildi Mali Sekreterlik seçimini de Muammer ESENDİK tekrar kazandı.

GENEL KURULA KATILANLAR

Büyük bir konuk topluluğu ile birlikte genel kurula katılan Kültür Bakanı Tevfik KORALTAN, MSP Genel Başkan Yardımcılarından Recai KUTAN, DYF - İŞ Genel Başkaı Şerafettin AKOVA çeşitli ülke ve toplumsal sorunlara ilişkin konuşmalar yaptılar.

ASLANIN KONUŞMASI

Genel Kurulu açarken yaptığı konuşmada Mehmet ASLAN «toplumsal içerikli yasaların parlamentomuzdan çıkarılmamasından dolayı duydukları üzüntüyü «açıkladı ve özetle şöyle dedi :

«Yıllardır, işçi lehine bir yasa çıkaramayan parlamentomuzu oluşturan milletvekillerini parti gurup kararlarıyla bağlayan siyasi partilerimiz, kendilerini düşündüğü kadar milleti ve milli menfaatleri de düşünmelidir. Ayırımsız olarak parlamentoda grubu olan 1973 yılından beri hükümetleri oluşturan siyasi partilerimiz, en çok oyunu almış olmasına rağmen, yine de en çok çalışanları aldatmışlardır. 1974'deki CHP - MSP ve bunu takiben AP - MHP ve MSP hükümet proğramlarında yeralan ve 7 yıldan buyana yapılmakta olan asgari geçim indiriminin çıkarılacağına ilişkin vaadler, işçilerimizi aldatmaktan öteye gidememişlerdir.

Vergi adaletinin sağlanacağı yolunda yapılan vaadlerinde gerçekleşmemesi ücretlilerin sırtından yükün hergeçen gün katmerleşmesine sebeb olmaktadrı. Halkımızın, özlemle beklediği ve örneklerini çoğaltabileceğimiz tasarıların yasalaşmamış olması, genel, varolan coğrafi ve zümresel dengesizlikleri biraz daha arttırmıştır.»

«Düzenimizin ıslahı» konusundaki görüşlerini açıklarken Aslan şöyle konuştu :

«Öyleyse kurtuluş yolu tektir. Tek yola, kendi nizamımıza, ecdadımızın çağlar açan, inanç, ve fikir yapısına dönmek zorundayız.»

Genel Kurulu sonrası yaptığı açıklamada ise Mehmet Aslan «Sivas'da ideolojik sendikacılığa yönelik çalışmaları önlemek amaciyla yaptığımız mücadele 3 yıl önce başarıyla sonuçlanmıştı. Bu başarılı dönemin sonunda yaptığımız 22. Genel Kurulumuz ile haklı gidişimiz ispatlanmıştır. Gerçek sendikacılık anlayışı, ideolojik düşüncelere galip gelmiştir.»

MALATYA DEMİRYOLU İŞÇİLERİ SENDİKASINDA YÖNETİM DEĞİŞTİ

YENİ SENDİKA BAŞKANI BEĞEN : «SENDİKACILIKTA «SAĞCILIK - SOLCULUK» AYRIMINA KARŞI OLDUKLARINI» SÖYLEDİ...

MALATYA Demiryolu İşçileri Sendikası'nın 12. Genel Kurulu'nda Hüseyin Kök ve arkadaşları seçimleri kaybetti ve yönetim tamamen değişti.

YÜRÜTME KURULU

Başkanlığa Dursun Beğen'in getirildiği Malatya Demiryolu İşçileri Sendikası'nın Genel Sekreterliği'ne Ramazan Toktaş, Mali Sekreterliği'ne A. Vahap Yiğit, Egitim Sekreterliği'ne Ömer Tunay ve Mevzuat Sekreterliği'ne de A. Vahap Özdemir seçildiler.

BEĞEN'in AÇIKLAMASI

Göreve başlaması dolayısiyle basına bir açıklamada bulunan Sendika'nın yeni Başkanı Dursun BEĞEN «Sendikacılıkta sağcılık - solculuk diye ayırım yapılmasına karşı olduklarını» söyledi.

BEĞEN'in Açıklaması Özetle Şöyledir :

«Sendikamızın gelir ve gider hesabını devir alarak, yeni bir kadroyla hizmete başlamış bulunmaktayız. Ancak, bir yerel gazetemizde kaleme alınan bir yazıda, sendikamızdaki görev değişikliğine temas edilirken «sağcılar kazandı, solcular kaybetti» biçiminde bir yorum yapılması, bizi fazlasıyla üzmüş bulunmaktadır. Çünki biz, sendikacılıkta «sağcılık - solculuk» diye bir şey tanımıyoruz. Ve böyle bir ayrıma da şiddetle karşıyız.

Malatya Demiryolu İşçileri Sendikası'nın yeni yönetim kadrosu olarak, biz hizmetimiz sırasında bütün siyasi görüşlerin dışında kalmayı kendimize ilke edinmiş bulunmaktayız. Ben de şahsen bir sendika başkanı olarak hiç bir ayırımı yapmadan T.C.D.D. 5. İşletme Başmüdürlüğü bünyesinde çalışan bütün işçi kardeşlerime hizmet sunabilmek için bu göreve talip olmuş bulunuyorum.»

MALATYA DEMİRYOLU İŞÇİLERİ SENDİKASININ ESKİ SEKRETERİ VE YENİ YÖNETİCİLERİ BİRARADA

TÜRK METAL, ARÇELİK TERMOSİFON FABRİKASI İLE ÖRNEK BİR TOPLU SÖZLEŞME YAPTI

TÜRK-İŞ'e bağlı TÜRK METAL Sendikası, Bolu'da kurulu Arçelik Termosifon Fabrikası'nda çalışan üyesi işçilere gerek ücret ve gerek sosyal haklarda büyük artışlar getiren örnek bir Toplu İş Sözleşmesi imzalamıştır.

TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa ÖZBEK'in yaptığı açıklamaya göre, 1 Eylül 1980 tarihinden geçerli ve bir yıl için imzalanan Toplu İş Sözleşmesi ile, işçile-

sendikalardan haberler

rin günlük saat ücretlerine 55 lira zam yapılacaktır. Yılda 6 tam aylık ücreti karşılığı ikramiye ödenecek, 26 bin lira yakacak, 8 bin lira evlenme ve 5 bin lira da doğum yardımı verilecektir. Kurban ve Ramazan bayramlarında 5'er bin lira harçlık ödenecek, ilkokul çaığndaki çocuklara yılda 1200, orta ve lisedekilere 1500 ve yüksek okuldakilerine de 4000'er lira tahsil yardımı yapılacaktır. Yılda 6 bin lira izin harçlığı, her ay 100 lira çocuk parası ve günde 75 lira da yemek yardımı verilecektir. İşçinin ölümü halinde 20 bin, bakmaya mükellef olduğu yakınlarının ölümü halinde ise 5 bin lira yardım yapılacaktır. Gece çalışmaları yüzde 10 zamlı olarak ödenecektir.

TÜRK-METAL Sendikası Genel Başkanı Mustafa ÖZBEK, akdedilen Toplu Sözleşme ile, bunlardan başka çeşitli sosyal haklar da sağlandığını sözlerine eklemiştir.

ÇEŞİTLİ İNCELEMELERDE BULUNMAK İÇİN YURDUMUZA GELEN 14 HOLLANDALI ÖĞRENCİ, TÜRK-İŞ'İ DE ZİYARET EDEREK, KOOPERATİFÇİLİK KONUSUNDA BİLGİ ALDILAR. ÜSTTEKİ RESİMLERDE TÜRK-İŞ KOOPERATİFÇİLİK UZMANLARI A. KADİR ERSOY VE SİNAN VARGI KONUK ÖĞRENCİLERLE

ULUSLARARASI üne sahip Alman bankacılık uzmanı Gerhard Schulz, TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer ERGÜN'ü ziyaret ederek sendikaların banka kurmaları konusunda bilgi verdi.

Alman Bankacılık uzmanı, aynı zamanda Federal Almanya'daki işçilerin sendikal örgütü olan DGB'de de görev yapıyor.

TEK GIDA-İŞ Sendikası Rize Merkez Şube Başkanı Reşat UÇAK, çay sanayiinde çalışan işçilerin toplu iş sözleşmelerinin sonuçlanmamasından üzüntü duyduklarını bildirmiştir.

Reşat UÇAK, dergimizin yayınlanacağı şu günlerde sözleşmenin biteceğini ümit ettiğini de sözlerine eklemiştir. Resimde, TEK GIDA-İŞ Sendikası Rize Merkez Şube Başkanı Reşat UÇAK görülüyor.

KIRSAL KESİMDE ÇALIŞAN KADINLARIN SORUNLARI

Nuray DOĞAN
TÜRK-İŞ
Araştırma Uzmanı

GEÇTİĞİMİZ Temmuz ayı içinde Danimarkanın Başkenti Kopenhag'da yapılan Birleşmiş Milletler Kadınlar Konferansı Türk basınında diğer yoğun güncel haberlerin yanında bir kaç kadınca sergilenen resim dışında fazlaca yer almadı.

Bu Konferansta, kadınların dünya nüfusunun yüzde 50'sini, işgücünün 1/3 ünü oluşturdukları halde, çalışma saatlerinin 2/3 ünün kadınlara ait olduğu fakat resmi istatistiklerde 1/3 olarak yer aldıkları, sarfettikleri emekle, emekçi olarak işgal ettikleri statü arasında 1/3 oranında fark olduğu, yani emeğin büyük bir kısmını hiç ücret almadan sarfettikleri sonucuna varıldı.

Ayrıca dünya nüfusunun yarısını oluşturan kadınların dünya gelirinin 1/10'una sahip oldukları yani gelir sahipleri arasında kadınların yüzde 10 erkeklerin % 90 olduğu ve dünya gelirinin de erkekler tarafından idare edildiği bir kere daha saptandı.

Kadın hakları ile ilgili olarak zaman zaman yapılan uluslararası toplantılarda özellikle ülkemiz açısından ele alınması gereken en önemli konulardan biri şüphesiz **«kırsal kesimde çalısan kadın işçilerin sorunlarıdır.**

Gelişmekte olan ülkelerde kırsal yörelerde çalışan kadın işgücünün kırsal işgücüne oranının çok yüksek olduğu bilinen bir gerçektir. Ülkemizde 16.5 milyon faal nüfus içinde 10.5 milyon kişinin tarım işçisi ve tarım alanında emeğin yüzde 60 ile 80 inin kadınlara ait olduğu düşünülecek olursa ülkemizde 6 ile 8 milyon arasında kadının tarım işçisi olduğu ortaya çıkar. İktisaden faal nüfusun yarısını oluşturan kadın tarım işçilerinin her türlü sosyal güvenlikten ve sendikal haklardan yoksun oldukları, bunun yanında dini ve geleneksel baskılar sonucu her türlü insanca yaşam haklarından mahrum kaldıkları da açıkça ortadadır.

Dünyanın içinde bulunduğu ekonomik bunalım, tarımsal üretimin önemini bir kere daha gündeme getirmiştir. Hayati önemini bir kere daha gözler önüne sermiştir. Hayati öneme haiz olan kırsal üretimi gerek tarlada ve gerekse tarla dışı alanlarda gerçekleştirenler kadın işçilerdir.

Gerek ülkemizde ve gerekse diğer gelişen ülkelerde kötü çalışma şartları içinde genellikle günde 15 - 16 saat gibi çok yüksek çalışma saatleri ile düşük ücretler karşılığında fiziki güçlerinin çok üstünde çalışan kadınlar için insan haysiyeti ile bağdaşan bir yaşam biçiminden bahsedilememektedir. Ayrıca dini ve geleneksel baskılar ve davranışlar sonucu kız çocuklarına daha az tıbbi ihtimam gösterilmesi, beslenmelerine ve kültürel gelişmelerine önem verilmemesi, kadınlara ikinci sınıf insan gözüyle bakılması bugüne kadar bu ülkelerde çalışan kadınların bu hayati sorunlarına çözüm yolu bulunulmasını da engellemiştir.

Kırsal kalkınma projelerinde kadınların bu durumları nadiren ele alınmakta ve tarımda modernizasyona gidildikçe kadın işgücü bundan olumsuz olarak etkilenmektedir. Mikro seviyedeki araştırmalar kadınların hala daha geleneksel el aletleri ile üretime katıldıklarını, yeni gelişen teknolojinin gerektirdiği eğitimden yoksun oldukları için yeni makina ve teçhizatları ortaya koymaktadır. Kırsal kalkınma projeleri sonucu kırsal kesime yapılan yardımlardan, verilen kredilerden de kadınlar yararlanamamaktadır. Tarımsal üretimin geçen yıllara göre büyük artış göstermesindeki kadın işgücünün katkısı milli gelir istatistiklerine yansımamakta, dolayısıyla bu üretim artışından da kadınlar hakettikleri payı alamamaktadırlar.

Tarımda çalışan kadınların aldıkları ücrete gelince; ücretsiz aile işçisi yanında tarımda ücretle çalışan kadın işçilere erkek işçilerin aldıkarı ücretin yüzde 40'ı ile yüzde 60'ı ödenmektedir. Tarımda makinalaşma, kadın işçi talebinin azalmasına, dolayısıyla kadın işçilerin ya daha düşük ücretlerle çalışmaya razı olmaları ya da büsbütün çalışma hayatından çekilmelerine sonuçta ailede gelirin ve refahın düşmesine, kadının gittikçe mülksüzleşmesine neden olmaktadır. Aile reisinin erkek olması, tarım ve toprakla ilgili yasaların düzenlenmesinde kadınlar aleyhine hükümler getirmekte, tarım topraklarının dışında tarımsal makina ve aletlerin mülkiyetine de yine erkekler sahip olmaktadır.

Bugün bütün dünyada kadının toplum içinde oynadığı rol yavaş fakat olumlu bir biçimde değişmektedir. Teknolojik gelişmeler, ihtilâller, savaşlar, yasalarda ve eğitim sistemlerinde yapılan refomlar kadını toplum içinde daha aktif hale getirmektedir. Tarımda makinalaşma ve modernleşmede şüphesiz bir gün gelecek kadın işgücünün yerini alacaktır. Ancak bu modernleşme ve makineleşmenin nimetlerinden sadece erkeklerin istifadesi düşünülmemelidir. Kırsal-kesimi kalkındırma planlarında teknik yardım projelerinde kadın işgücünün önemi gözönünde tutularak, kadınların temel ve kültürel eğitimlerinin yanında teknik eğitimlerinin de arttırılmasına çalışılmalıdır.

İŞ MAHKEMELERİNDEN ÖRNEK KARARLAR

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ ÇAĞRI İLANINDAKİ ADRES YANLIŞLIĞINA ZAMANINDA İTİRAZ EDİLMEZSE SENDİKANIN YETKİSİ KESİNLEŞİR

İSTANBUL DOKUZUNCU İŞ MAHKEMESİ :

E. 1979/168 D. İş
K. 1979/30 D. İş
T. 8.10.1979

ÖZET : Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne tanınan yetki, işçi kuruluşlarının kendi aralarında ya da işveren kuruluşları arasında çıkacak «temsil»le ilgili yetki itirazlarının çözümü ile sınırlıdır. Çağrı ilanındaki adres yanlışlığına itiraz edilmemişse, yetkinin kesinleşmiş sayılması gerekir.
(275 s.Y.)

İSTEM : İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün 27.9.1979 tarih ve 1979/1442-1210 sayılı kararının iptali.

DAVA : İtiraz eden vekili, 1.10.1979 tarihli itiraz dilekçesiyle müvekkili sendikanın ilgili işyerinde çalışan üyeleri adına karşı taraf işverenlikle toplu iş sözleşmesi bağıtlamak amacıyla İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvurarak işkolundaki sendikaların listesini istemiş ve alınan liste üzerinden diğer sendikalara bildiride bulunmuş olup, gerekli çağrı da 11.8.1979 günlü H. Gazetesi'nde yayımlandığını ve vaki çağrı üzerine işverenlik tarafından Bölge Çalışma Müdürlüğü'nce verilen söz konusu kararda işverenliğin çağrı yapılan adreste bulunmadığı, asıl işyerinin Zeytinburnu'nda olduğu ve çağrı yapılan adreste sözü geçen ünvanda bir işyeri olmadığından, bu çağrının mevcut olmayan bir işyerine yönelik sayılması nedeniyle geçerli bulunmadığı ve hal böyle iken, işverenin Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne adres yanlışlığı hususunda herhangi bir itirazda bulunmadığı halde adres yanlışlığına istinaden ilan konusu çağrının salt adresteki yanlışlık nedeniyle varit olmayan bir işyeri için yapılmış kabul edilmesi ve böylece geçersiz sayılması, usul ve yasaya aykırı olduğundan bahisle Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün bu konuda verilen kararının iptaline karar verilmesini talep etmiş olmakla, yetki dosyası celbedilerek, itirazın süresinde olduğu anlaşılmakla, ilgili dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda :

KARAR : 11.8.1979 çağrı tarihi itibariyle işyeri adresinin gazete ilanında yanlış yazılmış olmasına rağmen, işverenin 13.8.1979 günlü dilekçe ile 14.8.1979 tarihinde çoğunluk bakımından Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne süresinde itirazda bulunmuş olduğu halde, adres yanlışlığına karşı hiçbir itirazda bulunmadığı yetki dosyasının ve diğer ilgili belgelerin içeriğinden anlaşılmış bulunmaktadır. Kaldı ki, (K. M. Fabrikası - R. K.) adında başka bir işyeri ve işverenin bulunmadığı, Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün iptali istenilen kararından istihraç olunmaktadır. Şu hale göre, ileride bir yanlışlığı ve tarafların hukuki durumunun zedelenmesini gerektirecek bir uyuşmazlıktan söz edilemez. Esasen, Bakanlık müfettişlerinin inceleme yapmaları da bu ciheti doğrulamaktadır.

Öbür yandan, 275 sayılı Yasa'nın 12'nci maddesine uygun şekilde geçerli bir itiraz yok iken Çalışma Müdürlüğü'nün kendiliğinden, sendikanın işyerinin adresinde yanlışlık yapmadığı yönünden de bir inceleme yapmağa yetkisi yoktur. Yukarıda da temas ve işaret edildiği üzere, işverenlik tarafından bu konuda bir itiraz vaki olmamıştır. Gerçekten işveren, ilaven yapılan çağrıyı kabul ederek sırf çoğunluk olmadığı gerekçesine müsteniden itirazda bulunmuştur. Bölge Çalışma Müdürlüğü, toplu iş sözleşmesi çağrısının iptaline, anılan nedenden dolayı karar vermeye yetkili değildir. Bölge'ye tanınan yetki, işçi kuruluşlarının kendi aralarında veya işveren veyahut da işveren kuruluşları arasında çıkacak temsille ilgili yetki itirazlarının çözümüne münhasırdır.

Gerçekten, belirli bir işçi kuruluşunun toplu iş sözleşmesi çağrı ilanında, işyerinde veya işyerlerinde çalışan işçiler adına her ne düzeyde olursa olsun, toplu iş sözleşmesi yapılacağının bildirilmesi ve adreş yanlışlığına itiraz edilmemesi hallerinde, artık ilan muhtevasının müphemliği ve hangi kuruluş tarafından yapıldığının da bilinmesine (işveren - Sendika) imkân bulunmadığı yönlerine çevrilen kararın hukuki gerçeğe uygunluğu kabul edilemez. O halde, Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün kararı, usul ve yasaya ve dolayısıyla 275 sayılı Yasa hükümlerine ve maruz nedenlere uygun görülen cihetle bozulmalıdır.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan maddi ve kanuni gerekçelere binaen, Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün kararının bozulmasına, kararın birer örneğinin Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne yetki dosyası ile birlikte gönderilmesine muteriz sendika ile işverene tebliğine, 8.10.1979 tarihinde kesin olarak karar verildi.

ESKİ VE YENİ ASGARİ ÜCRETLER ARASINDAKİ FARK ANCAK ASGARİ ÜCRETTEN AZ ÜCRET ALANLARA UYGULANABİLİR

E. 1979/9-545
K. 1979/1564
T. 12.12.1979

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU

ÖZET : Toplu sözleşmede, eski ve yeni asgari ücretler arasındaki farkın ücretlere eklenmesine ilişkin hüküm, ancak, asgari ücret düzeyinin altında ücret alan işçilere uygulanabilir.

(275 S. Y.)

Dava : Taraflar arasındaki kıdem tazminatı ve ücret farkından alacak davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; İzmir İş Mahkemesince davanın kabulüne dair verilen 31.8.1977 gün ve 904 - 1267 sayılı kararın incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmesi üzerine,

Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 8.11.1977 gün ve 13231 - 16145 sayılı ilâmı :

(... Toplu iş Sözleşmesinin 3. maddesinin (F) fıkrasında, asgari ücret değişimlerinde yeni ve eski asgari ücret arasındaki farklar ücrete ilâve edilir denmektedir. Aynı sözleşmenin 40. maddesinde de ücretlere seyyanen 20 lira zam da yapılmıştır. Sözleşmenin 40/2. maddesinde asgari ücret, mevzuata göre tayin ve tesbit edilen ücret olarak kabul edilmiştir... Toplu sözleşmenin 3/f maddesindeki asgari ücret farkları asgari ücret altında alanlara uygulanabilir... davacının, asgari ücretin üstünde ücret aldığı, dosyadaki belgelerden anlaşılmıştır.) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle yeniden yapılan yargılama sonunda; mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüşüldü :

KARAR : Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki kağıtlara, gerektirici nedenlere göre, Hukuk Kurulunca da benimsenen özel daire bozma kararına uyulmak gerekirken önceki kararda direnilmesi usûl ve yasaya aykırıdır. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararınıı özel daire bozma kararında gösterilen sebeplerden dolayı BOZULMASINA, oybirliğiyle karar verildi.

KAYIT VE BELGELERİN KURUMUN BİLDİRİMİNDEN ÖNCE VE 15 GÜNLÜK ÖNEL DIŞINDA GÖSTERİLMESİ SSK'NUN ÖLÇÜMLEME HAKKINI DOĞURUR

YARGITAY ONUNCU HUKUK DAİRESİ

E. 1979/4989
K. 1979/8189
T. 15.10.1979

ÖZET : İşverenin gerekli ve belgeleri Kurumun bildiriminden önce, ve 15 günlük önel dışında göstermesi, Sosyal Sigortalar Kurumu'nun ölçümleme hakkını ortaya çıkarır.

(506 s.Y.m. 79)

DAVA : Davacı, haksız olarak yapılan ölçümlemenin iptaline, karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün, davalı avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinse olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi U.A. tarafından düzenlenen raporla, dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra, işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

KARAR : Kurum tarafından kayıt ve belgelerin gösterilmesi için işverene yapılan 15 gün süreli bildiriye rağmen, işverenin bu kayıt ve belgeleri göstermediği gibi haklı bir neden ileri sürerek önel de istemediği, işverenin bu yasal sürenin biti-

minden sonra fakat ölçümleme borcunun kendisine tebliğinden evvel kayıt ve belgelerini kurum'a gösterdiği halde Kurumun bunu gözönünde bulundurmayarak ölçümlemeye gittiği taraflar uyuşmazlık konusu teşkil etmemektedir. Kayıt ve belgelerin ölçümlemenin tebliğinden önce fakat 15 günlük önel dışında Kurum'a gösterilmesi durumunda ister 1232 Sayılı Bakanlık Genelgesi döneminde olsun, ister onun yerine geçen tüzük döneminde olsun Kurumun ölçümleme hakkının doğduğununun kabul edileceği dairemizin yerleşmiş içtihatları gereğidir.

Nitekim bu görüş Hukuk Genel Kurulunun 23.6.1976 tarih 2033, E. 2346 Karar Sayılı ilamiyle de benimsenmiş bulunmaktadır.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular gözönünde bulundurulmaksızın yazılı şekilde karar verilmiş olması ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde davalı Kurum'un bu yönü amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarda açıklanan nedenle BOZULMASINA Başkan Çenberci ve Üye Servet Çolakoğlu-nun muhalefetlerine karşı Üye Hüseyin Mutlu, Turgut Uygur ve Avni Bükey'in oylarıyla ve oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY YAZISI : İşverenin, kayıt ve defterlerini, kendisine yapılan 15 gün süreli bildiriye rağmen bu süre içinde göstermemiş, anılan sürenin bitiminden kısa bir müddet sonra, fakat ölçümleme borç tebliğatından önce göstermesi halinde, ölçümleme hakkının doğup doğmayacağı konusunda sayın çoğunluğun görüşlerine katılma olanağı bulunmamaktadır. Şöyle ki :

Uyuşmazlığın yasal dayanağı 7/4209 sayılı «S. S. İşletmeleri Tüzüğünün 49 uncu maddesinin 3 ncü fıkrasıdır. Öncelikle, Danıştay dava Daireleri Genel Kurulunca verilen 24. 4. 1974 tarih ve 365/459 sayılı karar ile sözü edilen tüzük maddesinin tümü iptal edilmiş ve bu husus anılan kararın son kısmında açıkça belirtilmiştir. Mahkeme hükümlerinin yorum ile kapsamının daraltılmasına ve özellikle iptal'in sadece bir fıkrayı amaçladığının kabulüne yasal olanak yoktur.

Şu suretle, yasaya aykırılığı saptanıp iptal edilen bir tüzük hükmüne dayanılarak karar verilemeyeceği kuşkusuzdur.

Öbür yandan, anılan tüzüğün 49 ncu maddesinin amacı, işi çabuklaştırmaktır. Kayıtların işyerinde her an incelenebilme olanağı varken ve Kurum'ca henüz ölçümleme işlemlerine başlanmadığı sırada vaki kayıt ibrazı isteğinin salt belirli sürenin geçtiğinden bahisle reddedilmesi bu amaca açıkca ters düşmektedir. Gerçek prim borcunu ya da bu borca etkili konuları saptama olanağının böylece kaldırılması, kazai yoldan gerçeklere yaklaşabilme olduğu bir an için kabul edilse dahi, «bunlar sonradan gösterilmek istenilse bile bu istek dikkate alınmaz» şeklindeki metinde «sonradan gösterilmek» sözcüklerinin, «ölçümleme borç tebligatından sonra gösterilmek» anlamında yorumlaması, tüzüğün amacı bakımından zorunludur.

Ayrıca, kayıt ibraz yükümlülüğünü hak düşürücü bir süre ile kısıtlamanın yasal dayanağıda yoktur. Bu açıdan da anılan tüzük hükmünün yasal dayanaktan yoksun bir tasarruf niteliğinde olduğu ve giderek hukuken geçersiz olacağı kuşkusuzdur. Mahkemelerin öncelikle yasaları ve sonradan, yasalara aykırı olmayan tüzükleri uygulayacağı, tüzüklerin yasaya aykırlıklarının kazai yoldan saptanmasına ise gerek bulunmadığı cihetle, belirtilen tüzük hükmüne bu nedenle dayanılamayacağı ortadadır.

Bu nedenlerle, çoğunlukca verilmiş bozma kararına karşıyız.

İL HAKEM KURULUNUN İŞE İADE KARARINI UYGULAMAYAN İŞVEREN İHBAR VE KIDEM TAZMİNATI ÖDEMEKLE YÜKÜMLÜDÜR

YARGITAY DOKUZUNCU HUKUK DAİRESİ :
E. 1979/9586
K. 1979/10877
T. 12.9.1979

ÖZET . İl hakem kurulunun işe iade ettiği işçi, işverenin bu kararı uygulamaması durumunda sözleşmesini feshedebilir ihbar ve kıdem tazminatı isteminde bulunabilir.

DAVA : Davacı, ihbar ve kötüniyet tazminatı ile ücret alacağının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde taraflar avukatlarınca temyiz edilmekle dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü :

KARAR : 1 — Yapılan soruşturmaya toplanan delillere kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre davalının temyiz itirazlarının reddine,

Davacının temyizine gelince :

2 — İl Hakem Kurulunca işe iade kararı verildiği ancak davacının işe başlamak için işverene müracaatı üzerine işverence işe kabul edilmediği dosya içeriği ile sabittir. Bu durumda davacının iş aktinin feshedildiğini kabul ederek ihbar ve kıdem tazminatı istemeye hakkı vardır. Hizmet aktinin devam etmekte olduğu nedeniyle ihbar ve kıdem tazminatlarının reddine karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın 2 nolu bendde gösterilen sebepten davacı yararına BOZULMASINA, 12.9.1979 gününde oybirliğiyle karar verildi.

TÜRK-İŞ İcra Kurulunun Genel Başkanlıklara GENELGESİ

Bilindiği üzere Türkiye'de 12 Eylül 1980 gününden itibaren yönetim el değiştirmiş ve Milli Güvenlik Konseyi, Türk Silahlı Kuvvetleri adına bütün yurtta yönetime el koyarak hükümeti ve parlamentoyu fesh etmiştir. Millî Güvenlik Konseyi adına yapılan açıklamada işçi haklarına saygı gösterileceği belirtilmiş bulunmaktadır. Bu fiili durum karşısında Teşkilâtımızın çok dikkatli olması ve kapatılmadan bırakılmış tek kuruluş olan TÜRK-İŞ üyeliğine yakışmayan davranışlardan şiddetle kaçınılması gereklidir.

Konfederasyonumuzun bilgisi olmadan herhangi bir girişimde bulunulmaması son derece önem taşımaktadır. Bu nedenle bilgimiz dışında yapılacak herhangi bir girişimin sorumluluğu yapana ait olacaktır. Bilinmesini, Teşkilâtımıza ve işçilere zarar verebilecek her türlü davranıştan dikkat ve titizlikle kaçınılmasını hatırlatırız.

1. Yönetimin el değiştirmesi üzerine Radyo, Televizyon ve Basın aracılığıyla yapılan açıklamadan anlaşıldığına göre; Anayasa yeniden ele alınacak, seçim kanunu ile siyasî partiler kanunu yeniden düzenlenecek bunların tamamlanmasını müteakip sırası geldiğinde siyasî faaliyetlere yeniden izin verilecektir

2. Sendikal faaliyetler, bu olağanüstü durumda Millî Güvenlik Konseyi'nin izin verdiği ölçülerde sürdürülebilecektir. Bu sebeple ülkeye huzur ve TÜRK-İŞ'e onur veren mevcut ortamda tam bir disiplin ve anlayışla çalışmalarımızı sürdürmemiz ve ülkemizin muhtaç olduğu huzura yardımcı olmamız zarureti vardır.

3. Teşkilâtımızın bu yeni düzende çalışmalarının hangi ölçüde yapılacağı, (sözleşmeler, kongreler, eğitim programları ve benzeri faaliyetlerin) hakkında ilgili ve yetkililerle temaslar yapıldıktan sonra ayrıntılı açıklamalar gönderilecektir.

4. TÜRK-İŞ Ana Tüzüğünde yer alan amaçlarımızın temelini teşkil eden Atatürk ideallerine bağlılık ve 24 İlkemizin uygulamaya konmasındaki çabalarımız 28 Yıldan beri olduğu gibi sürdürülecektir. Türk Devletinin bölünmezliği ve ulusumuzun refah ve mutluluğu için Türk Ordusunun kendi kumanda zinciri içerisinde almaya zorunlu bırakıldığı yönetime el koyma kararı ve uygulamasını serin kanlılıkla ve anlayışla karşılıyarak ülkemizin esenliğe kavuşması ve elverişli şartların yeniden doğabilmesi için TÜRK-İŞ'e düşen görevleri her zamankinden daha fazla bir titizlik ve duyarlılıkla yerine getirmeye gayret etmeliyiz. Ülke ekonomisinin düzlüğe çıkabilmesi için üretimi arttırmaya mecbur olduğumuzu unutmamalıyız. Artan üretimden payımızı almak ve giderek bu payı büyütmek emelimiz olacaktır.

5. Değişmiş şartlara göre nasıl çalışılacağı hakkında Millî Güvenlik Konseyi ile yapılacak görüşmelerden sonra ayrıntılı açıklamalar gönderilecektir. Bu süre içerisinde yukarıda da belirtildiği gibi dikkâtle davranılmasını tekrar hatırlatır, TÜRK-İŞ'ten alınacak talimat ve bilgilere göre hareket edilmesini önemle rica ederiz.

Saygılarımızla

İbrahim DENİZCİER
Genel Başkan

M. Sadık ŞİDE
Genel Sekreter

DİKKAT :

Bu tamim genel başkanlıklarca çoğaltılacak ve en ufak ünitesine kadar teşkilâtlarına gönderilecektir.

BİR KİBRİT BİN AĞAÇ YAKAR...

BİR AĞAÇ BİN KİBRİT YAPAR,